

Avancinus Miklós S. J.

III.

A

.....
megdicsőült
.....

Jézus
.....

Szalézi Művek, Rákospalota

Lelkiélet kis könyvei.

---

1. Paul de Jaeger S. J.
A Jézus Krisztussal azonosult élet

Ára 80 fillér.

2. Ligouri Szent Alfonz
A Boldogságos Szűz Mária erényei

Ára 60 fillér.

3. **Aranykönyv**
vagyis az alázatosság gyakorlása
Ára 60 fillér.

4. **Szalézi Szent Ferenc Szíve**
Ára 60 fillér.

6. **Másfélezeréves igék**
Szemelvények Szent Ágoston beszédeiből
Ára 60 fillér.

A MEGDICSŐÜLT JÉZUS

AVANCINUS MIKLÓS S. J.

**JÉZUS KRISZTUS ÉLETE ÉS
TANÍTÁSA
ELMÉLKEDÉSEK BEN.**

III. RÉSZ

A MEGDICSŐÜLT JÉZUS

SZALÉZI MŰVEK,
RÁKOSPALOTA.

A MEGDICSŐÜLT JÉZUS

ELMÉLKEDÉSEK
HÚSVÉTTÓL PÜNKÖSD UTÁN
4. VASÁRNAPIG

LATIN EREDETIBŐL ÁTDOLGOZTA
NAGY IMRE LEÓ

SZALÉZI MŰVEK,
RÁKOSPALOTA.

**Nihil obstat. *Carolus Szitkey* censor
dioecesanus. 929/1935. Imprimatur Vacii,
die 25-a Februarii 1935. † *Stephanus*,
episcopus Vaciensis.**

Don Bosco Nyomda, Rákospalota.

Húsvét hete.

153. ELMÉLKEDÉS.

Húsvétvasárnap.

1. A jóságos Isten már úgy intézte, hogy a ború után derű, a szomorúság és szenvedés után öröm és dicsőség következzen. A kellemes életre csak a keserves dolgok átélése után jutunk. Ime Krisztus is 33 éven át küzdött, majd keserves kínszenvedés oltotta ki életét, de: És feltámadt harmadnapon az írások szerint. (Kor. I. 15, 4.) A gyalázatra és szenvedésre a dicsőséges feltámadás napja virradott. Mi is csak ezen az úton juthatunk el a dicsőségre. Ha Krisztussal együtt halunk meg, együtt is fogunk újra élni, feltámadni.

2. A zsoltárosnál így énekel az Úr: Szenderegtem és mély álomban

voltam és felkeltem. (3, 6.) Krisztus lelke ismét egyesült az ő testével, hogy miként a szenvedésben osztályrészesé volt, úgy legyen osztályosa a dicsőségben is. Pillanatok alatt eltűnnek a kékség és a sebek, és helyükbe lépnek a dicsőség és kegyelem. Mily nagy lehetett emiatt a test és a lélek öröme! Mit érezhettek a szentatyák a limbusban? Hit, remény, szeretet, hála és minden más szent érzelem egész valójukat betöltötte. Krisztushoz ily érzelmekkel kell nekünk is közelednünk és hogy örömünk teljes legyen, mint Krisztus titokzatos testének tagjai a szeretet útján egyesüljünk az ő lelkével is.

3. Krisztus feltámadása új életet követel tőlünk: Valamint Krisztus feltámadott halottaiból, az Atya dicsősége által, úgy mi is az élet újságában járjunk; int minket Szent Pál. (Róm. 6, 4.) Márpedig csak az az új élet, ha nem él tovább bennünk a régi, a bűnös ember. Örök

életre csak a halál után juthatunk ; de tökéletes életet sem kezdhetünk addig élni, míg a lélek által a testnek cselekedetei meg nem haltak bennünk.

154. ELMÉLKEDÉS.

Húsvéthétfő.

1. A dicsőségben feltámadt test első sorban ment a haláltól, betegségtől, sebestől: A halál őrajta többé nem uralkodik. (Róm. 6, 9.) Rothadásban vettetik el, rothadatatlanságban támad fel. Krisztus teste erre a szenvedés és halál útján jutott el. Nem is lehetséges önmehtagadás és önsanyargatás nélkül eljutni arra, hogy a gonosz indulatok és szenvedélyek se a jó, se a balsorsban ne bántsanak minket.

2. A dicsőséges test bizonyos finomságot nyer, áthatóságot, melynek folytán más testeken minden ellenállás nélkül áthatol: Állati test vettetik el, lelki test támad fel. (Kor.

1, 15, 44.) Mi itt e földön most nem tehetünk mást, mint hogy arra törekszünk, miképpen jussunk át minden akadályon az erények útján. De erre szükséges, hogy az állati, a maga kényelmét kereső test elvettessék.

3. Erőtlenségben vettetik el, erőben támad fel. (Kor. I. 15, 43.) A dicsőült test harmadik sajátsága a gyorsaság; nem köti azt az idő, hanem ahol akar, egyszerre ott van. Legyünk mi is ilyen gyorsak az isteni sugallatok követésében, az engedelmességben, az erényekben való előrehaladásban, a magunk gyengeségének az elismerésében, a magunk megvetésében.

4. A dicsőült testnek negyedik sajátsága a fényesség, mert napnál jobban ragyog az: Nemtelenségben vettetik el, dicsőségben támad fel. (Kor. I. 15, 43.) De ez már most is parancs: Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket. (Mt. 5,

16.) Márpedig ez mindenkor önmegtagadással jár, önmegalázódást kíván.

155. ELMÉLKEDÉS.

Húsvétkedd.

1. Zachariás azt kérdi: Micsoda sebek ezek itt kezeiden? (13, 6.) Ezek a sebek megmaradtak a feltámadás után is Krisztus oldalán, kezein és lábain, az ő dicsőült testén, mert mint Szent Özséb mondja: Azt akarta, hogy a dicsőség fénye, ragyogása ne homályosítsa el magát a dicsőség okát. Mindörökre megakarta tartani azokat, hadd lássák, hogy e sebek szereztek meg neki a dicsőséget. E sebeken vásárolta meg azt; ha tehát vonakodunk szenvedni, akkor mit mutathatunk fel akkoron? Ha Krisztusnak is szenvednie kellett és úgy menni be az ő dicsőségébe, akkor hogyan juthatnánk el mi más úton a dicsőségbe?

2. Krisztus azért is megtartotta öt

szent sebhelyét az ő dicsőült testén, hogy ezek emlékeztessenek minket mindenkor az ő nagy szeretetére, mely őt érettünk a keresztfára vitte; hogy leolvashassuk kezeiről mindenkor, hogy milyen nagy áron üdvözített minket; de figyelmeztesse őt is, hogy ezentúl is szeressen minket, kik oly sokba kerültünk neki: Nem feledkezem el rólad; íme én kezeimre írtalak fel téged! (Iz. 49, 15, 16.) Jézus íme örökké emlékezni akar reánk; csak mi nem gondolnánk szívesen és sokszor Őreá? Vessük ki a teremtményeket szívünkből, mert ezek miatt nem gondolunk Őreá.

3. Szent János azt írja a Jelenések könyvében: És meglátja őt minden szem és akik általverték őt. (1, 7.) Ez a harmadik oka annak, hogy az Úr őt szent sebhelyét feltámadása után is megtartotta. Mert majd az utolsóítélet napján így jő el az emberfia nagy dicsőségben az ég felhőiben, hogy megítélje az egész világot. És meglátják az elkárhozott-

tak, kik őt bűneikkel felfeszítették, kik őt gyűlölték, kik őt üldözték... és ezek a sebek szórnak sugárkévéket felénk és menekülnek előre az örök tűzbe, mert nem tudják elviselni lelkük mardosó szemrehányását; de ezek a sebek ragyognak az üdvözültek felé is, hogy örvendezzenek nagy szeretetében, mely onnan kisugárzik és boldogok legyenek mindörökké. Ugyan, örömmel vagy rettegéssel látjuk-e meg majd akkoron e sebeket?

156. ELMÉLKEDÉS.

Húsvétszerda.

1. Azt mondotta az Úr: Aki engem szeret, szeretetni fog Atyámtól; és én is szeretem őt és kijelentem neki magamat. (Jn. 14, 21.) Ki szerette jobban az Urat, mint az ő drágalátos Anyja? S bár. az evangéliumok mit sem említenek arról, hogy Jézus feltámadása után megjelent az ő édes Anyjának, bizonyosra

vehetjük, hogy legelőször neki jelent meg. Hiszen akit szeretünk, ahhoz sietünk és Jézus az ő édes Anyjánál soha senkit a teremtmények közül jobban nem szeretett. Nem érezzük Jézust, aki magát a szent sugallatok fényében kijelenti nekünk? Bizonyosan azért nem, mert nem eléggé szeretjük őt. Ő csak a szerető szíveknek jelenti ki magát.

2. A zsolttáros szépen megénekli azt az örömet, mit a Szűzanya érzett Jézusnak, a feltámadottnak megjelenésekor: Szívem fájdalmainak sokasága között a te vigasztalásod örvendeztették az én lelkemet. (93, 19.) Csak a gyötrelmekre, az anyai szív fájdalmaira kell gondolnunk az ő kereszthalála idején! A fájdalom mértéke szerint igazodik a vigasztalás nagysága. Ime az önmehtagadás és a kiállott fájdalmak nagysága a megmutatója annak, hogy mekkora vigasztalást remélhetünk.

3. Az Énekek énekében a jegyes így szól: Lelkem olvadoza, midőn

szóla. (5, 6.) Mily epedő vágygal várhatta őt a szent Szűz! Mily édesdeden, mily alázattal, áhítattal és imádattal nézhette az ő Jézusát! Hogy dicsőíthette őt a nagy munka bevégzéseért, hogy örvendezhetett diadalán, feltámadásán! A szeretet micsoda kitörő érzésével fogadhatta őt! Mindezek az érzelmek csak Krisztus epedő meglátásának vágyából gerjedezhetnek bennünk. Ha forró vágy nem tölt el minket Isten látása után, úgy soha az ő megismerésére el nem jutunk.

157. ELMÉLKEDÉS.

Húsvétcsütörtök.

1. Az igazi szeretet a kegyeletben nyilvánul meg. A Krisztust szerető szent asszonyok, az ünnep miatt sem szombaton, sem közvetlen a halál után nem kenhették meg drága kenetekkel Jézus kihült tetemét, azért: A hét első napján pedig korán reggel a sírhoz menének, vivén

fűszereket, melyeket készítettek vala. (Lk. 24, 1.) Micsoda szent buzgalom! Tehát maguknak nem volt, mivel hiúságuknak szolgálhattak volna, vásárolniok kellett előbb a fűszereket. Kenetet készítenek, ámbár már tudták, hogy József és Nikodémus Jézus testét fűszerekkel lepedőbe takarták; (Jn. 19, 40.) de ők nem azt nézik, hogy mások mit tettek, hanem hogy nekik mit illik tenniök. És kimennek kora hajnalban, mikor még alig virradott, és talán egész éjjelen át szemernyit sem aludtak, egyrészt a fájdalomtól, másrészt a fűszerek összeállításának munkája miatt. Kimennek a sírhoz, nem félnek nő létükre az ott álló őrségtől. Mindez azért, mert szerették Jézust; ez sürgette, hajtotta őket. Mi is csak akkor szeretjük igazán Jézust, ha mindezeket a szolgálásokat megteesszük vele szemben.

2. De azért nem voltak minden gond nélkül: És mondák egymásnak: Ki hengeríti el nekünk a követ?

(Mk. 16, 3.) Tudatában vannak a nehézségeknek, mely jó szándékuk útjában áll; de azért csak mennek tovább, gyengeségük tudata mellett is tovább sietnek és nem fordulnak vissza. Ilyen a szeretetből fakadó állhatatosság a jónak keresztül viteleiben, ez az igazi bizalom az Istenben. Mondjuk azért a kísértések és nehézségek idején: Ugyan ki hengeríti el ezt az akadályt, a kísértés és nehézség e követ? És nem riaszt majd vissza bennünket semmiféle váratlan fordulat. Mikor pedig érezzük, hogy erőnk nem elég, bízunk az Istenben és folytassuk a megkezdett munkát.

3. Az Isten mindenkor gondot visel reánk és megsegíti gyengeségünket, megjutalmazza állhatatos bizodal munkát: És íme, nagy földindulás lön. (Mt. 28, 2.) És oda tekintvén látták, hogy a kő el van hengerítve. (Mk. 16, 4.) A földrengésre elgördül a kő, elszaladnak az örök, eltűnik minden akadály, ami jószán-

dékuk teljesítésének útjában állott. Mert Isten bizonyosan megsegíti azokat, akik komolyan és eltökélten hozzá törekszenek; eltávolítja a külső akadályokat, amiket más emberek, körülmények, gonosz belső ösztönök, rossz szokások gördítenek elénk és az ellenséges szellemeknek futniuk kell. Hányszor tapasztalhattuk ezt már magunkon is! Miért ne állhatatoskodnánk azért a jóban, miért ne bízánk azért az Istenben?

158. ELMÉLKEDÉS.

Húsvétpéntek.

1. A Jézus holttetemét kereső jámbor asszonyok a sírban nem a megholtat, hanem helyette egy angyalt találtak és megijedtek: Felelvén pedig az angyal, mondá az asszonyoknak: Ne féljetek ti, mert tudom, hogy Jézust keresitek, ki megfeszítetett. (Mt. 28. 5.) Ime egy újabb vigasztalás azoknak, kik Jézust félve ugyan, de buzgón keresik. És miért

ne féljenek? Ne a földrengés miatt, ne az angyal villámot lövelő fényes arcától? Mert a megfeszített Jézust keresték. Az ilyeneket maga az Isten vigasztalja meg. De azokat már nem, akik nem Jézust, nem a megfeszítettet, hanem inkább magukat, a teremtményeket s más egyebet keresnek.

2. Az angyal felvilágosítja az aszszonyokat: Nincs itt, mert feltámadott, amint megmondotta. (Mt. 28, 6.) A sírban keresik Jézust és talán fájt nekik, hogy nem találták meg ott, pedig ha szerették az ő jó Jézusukat, inkább örvendeniök kellett volna azon, hogy immár dicsőségesen feltámadott. És mi hol keressük Jézust? A teremtmények között, a kényelemben, agyönyörökben? Hányszor felhangzott lelkünkben a lelkiismeret szava: Nincs itt, de mi azért az isteni, felvilágosító kegyelem után is egyre csak a sírban kerestük őt, a feltámadottat, elég nagy lelki kárunkra! Legyen már egyszer vége ennek!

3. A szeretet vezérelte a szent asszonyokat: szeretetből keresték Jézust, de még érzékies volt ez a szeretetük, mert látni, érinteni akarták Jézust: Jertek és lássátok azt a helyet, hová tétetett vala az Úr. (Mt. 28, 6.) És bemenvén nem találták az Úr Jézus testét. (Lk. 24. 3.) És mert ilyen volt és nem megtisztult szeretettel keresték őt, nem is találták meg őt a sírban. Többször meg kell még a szeretetet is vizsgálni, hogy tiszta-e az, egyedül Jézusra irányuló-e az, nincs-e az önszeretettel összevegyülve? Mert Istent, a feltámadott Jézust, csak a tiszta szándék leli fel, az összevegyített soha.

159. ELMÉLKEDÉS.

Húsvétszombat.

1. Akik az Isten angyala fényesen tanuskodó szavainak nem hisznek, valóban megérdemlik a feddést. Így járt annak idején Zachariás, így a

szent asszonyok, kik Krisztus sírjához zarándokoltak. Mert az angyal felvilágosító szavaira : Megrémülének és földre süték szemeiket. Amazok pedig mondák nekik : Mit keresitek az élőt a holtak között ? (Lk. 24, 5.) A szent dolgokban nem szabad feleskedni, hanem hitelt kell adni a lelkiatya szavainak, útmutatásainak ; de sokan körömszakadtig ragaszkodnak a maguk véleményéhez. Ezek keresik ugyan Jézust, szolgálni is akarnak neki, de a holtak között keresik, a maguk módján akarnak neki szolgálni. Pedig Jézus csak ott van, hol már semmi sincs magunkból.

2. Nincs itt, hanem feltámadott. (Lk. 24, 6.) Erősítgetik az angyalok, mert a szent asszonyok nem akarnak hinni füleiknek. Ezért a feltámadás biztos jelére utalnak az angyalok : Nincs itt ! Ez a jel bizonyítja lelki feltámadásunkat is, amikor az igazmondó angyal elmondhatja és nem a hízelkedő érzékek, hogy a lelkünk már nincs ebben vagy abban

a tökéletlenségben, rossz gondolatban, szenvedélyben, lelki tespedésben. Örvendjünk, ha így van ; javuljunk meg és legyünk rajta, hogy így legyen, ha most nem volna így.

3. Az apostolok gyalázatosan elhagyták Jézust elfogatásakor, de az Úr nem tekintett az ő méltatlanságukra, hanem csakis a maga szeretetére, azért az angyalok az ő nevében parancsot adnak a szent asszonyoknak: És hamar elmenvén mondjátok meg az ő tanítványainak, hogy feltámadott. (Mt. 28, 7.) Fel-emelő ránk nézve, hogy Jézus még az arra méltatlanokat is szereti ; mert mi lenne velünk, ha ez a vigasztalásunk nem volna : Ne szállj Uram ítéletre a te szolgálóddal, hanem cselekedjél vele a te irgalmasságod szerint.

Első hét húsvét után.

160. ELMÉLKEDÉS.

Fehérvasárnap.

1. A szent asszonyok Krisztus feltámadása után az angyalok parancsát azonnal teljesítették, kivéve Magdolnát, aki nagy meglepetésében úgy látszik meg sem hallotta azt: De menjetek el, mondjátok meg tanítványainak és Péternek, (Mk. 16, 7.) hogy feltámadott. (Mt. 28, 7.) Pétert nevén említik, mert elsősorban neki szólt az üzenet. Péter volt a tanítványok feje, Jézus ezt tiszteli meg benne. A többieknél jobban szerette Jézust és inkább bánkódott miatta. Krisztus most ezt hasonlóval viszonozza. Mivel nem szűnt meg sírni tagadása miatt, a szomorkodót szeretetének különös megnyilvánításával vigasztalja meg. Ismerjük fel ebben Jézus jóságát; szeressük őt és minden reményünket ő beléje ves-

sük. Nem hagy el minket, ha mindjárt gyarlóságból vétkezünk is.

2. Az apostolok nem hitték el az asszonyok híradását: De ezek előtt balgaságnak tetszettek az igék és nem hittek nekik. (Lk. 24, 11.) Pedig a szent asszonyok csak azt mondták nekik, amit Krisztus már előre megmondott nekik és mégsem hittek. Akik az isteni sugallatokat merő képzelődésnek minősítik, az előljárok üdvös intelmeit, az aggályokat, a lelkiismeret feljajdulását beteges balgaságnak vélik, szakasztott így cselekszenek. Pedig az Isten ezek útján vezet, azért figyelniük kell reájuk. Eltévelyedik, aki nem ezek után indul.

3. Mária Magdolna tán kissé tovább maradt a sírnál, talán nem is hallotta meg nagy felindulásában az angyalok szavát; de elfutott az apostolokhoz, hogy a nagy eseményt nekik azonnal tudomásukra adja: Mária Magdolna jöve Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, kit szeret vala Jézus és mondá nekik: Elvit-

ték az Urat a sírból és nem tudjuk, hová tették őt. (Jn. 20, 2.) Nem azt mondta az angyal, hogy elvitték, hanem hogy feltámadott és ezt Mária Magdolna a szeretet vagy fájdalom nagy indulata miatt nem figyelte meg. Tehát még a jó indulatoknak is határt kell szabnunk, miként a nagy szélvész ellen is terhet rakunk a házfödelekre, hogy le ne sodorja azt. Mihelyt eszünket veszik nagy gerjedelmek, már is hibákra ragadnak minket.

161. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. A tanítványokat Mária Magdolna híradása igen meglepte: Kime né tehát Péter és a másik tanítvány és a sírhoz menének . . . futnak vala pedig ketten együtt . . . és az a másik tanítvány hamarabb fut Péternél és előbb juttatja a sírhoz . . . de nem méné be. (Jn. 20, 3. 4. 5.) Személyesen akartak meggyőződni

az igaz valóságról. Nem tartotta őket vissza, hogy mások nem hittek ennek. Nem azt nézték, hogy mit tesznek mások, hanem hogy mit kell ilyenkor tenni. Fontos szabálya ez a lelki életnek és tartsuk is meg.

2. A szeretetük futásra ösztönzi őket. Nem is ismer az igazi szeretet lassúságot vagy késedelmet. Isten szolgálatában a lassan, nehézkesen akarás egyet jelent a soha nem akarással. Aki szereti az isteni dolgokat, az szinte repül. És mi? Futunk vagy csak a földön csúszunk? Szeressünk, ha gyorsan előre akarunk haladni. A szeretet ad szárnyakat a gyors előrehaladásra.

3. Azt mondja Szent Jeromos, hogy Jánost a szüzesség vette szinte szárnyára, azért futott gyorsabban. Ez az erény áll legmesszebb a testtől, azért jut legközelebb és leggyorsabban az Istenhez. De János nem megy be előbb, a Péter iránt való tiszteletből, a méltóságát tekintette. Nem

gondol most arra, hogy Péter háromszor is megtagadta Jézust, sem arra, hogy ő ott állott a kereszt tövében; csak a tekintélyt, a Krisztus akaratát tiszteli meg benne. Ime mivel tartozunk egyházi előljáróinknak! Még a tökéletleneket is tartozunk tisztelni. De mivel minden felebarátunk Krisztus testének tagja, adjuk meg nekik is a kellő tiszteletet.

162. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Azt mondja az Irás, hogy a Krisztus sírjához kifutó Péter elgondolkozott: Elméne Péter, önmagában csodálkozván a történteken. (Lk. 24, 12.) Láta az üres sírt, félrement Jánostól és elgondolkozott. Ez a legjobb előkészület arra, hogy meglassuk és megismerjük az Istent. Csak akkor ismerjük fel az isteni dolgokat, mikor eltávoznak a testtől, de még inkább a teremtett dolgok szeretetétől. Isten szereti a lélek

magányát: A pusztába viszem őt és szívére szólok. (Oz. 2, 14.)

2. Jézus feltámadása után először Péternek jelenik meg a tanítványok közül, pedig Jánost jobban szerette és Péter őt el is hagyta, meg is tagadta, míg János keresztje tövében állott: Valóban feltámadott az Úr és megjelent Simonnak. (Lk. 24, 34.) Így szokta Isten a bűnbánókat lelkesíteni, hogy kétségbe ne essenek, meg akarta ezzel mutatni, hogy mennyire becsüli a bűnbánók könnyeit. Mit érezhetett Péter, mennyire restelhetette tagadását! Bűnösök vagyunk? Megbántottuk Jézust? Boruljunk le Jézus lábai elé és érezzük át Péter érzelmeit.

3. Jézus szóval sem említi Péter előtt az ő tagadását, hanem nyájasan vigasztalja őt: Megjelent Kefásnak. (Kor. I. 15, 5.) Ily kegyes jószággal kell fogadni a bűnbánókat, el kell felejtetni a felebarátunk részéről ért sérelmeket, bántalmakat. Amint mi teszünk a minket megbán-

tókkal szemben, úgy cselekszik velünk is az Isten. Ha meg nem bocsátotok az embereknek, a ti Atyátok sem bocsátja meg nektek bűneiteket, mondotta az Úr. (Mt. 6, 15.)

163. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Úgy látszik a szentírás elbeszélése szerint, hogy Mária Magdolna, amikor a szent asszonyokkal Jézus sírjához kiment és a sírt üresen találta, az angyalokat talán észre sem véve, azonnal elfutott az apostolokhoz és velük tért ismét vissza oda. Az apostolok nem láthatták meg a sírban lévő két angyalt, csak a hír igazságáról akartak meggyőződni és azonnal elmentek onnét. De nem ment el Mária Magdolna: Mária pedig kinn áll a sírboltnál, sírván. Midőn tehát sírt, lehajolván a sírba tekintte. És két angyalt látta fehér ruhában ülni. Mondák neki azok: Asszony, mit sírsz? Mondá nekik:

Mert elvitték az én Uramat és nem tudom, hová tették őt. (Jn. 20, 11, 12, 13.) Ime a szeretet művei: a sírboltnál áll, sír és gyakrabban betekint oda, hátha meglátná Krisztust. Mária Magdolnáról most is igazán elmondható: Nagyon szeretett! De mi? Mi hogyan keressük Istent? Megállunk-e eltökélt szándékunknál? Siratjuk-e, hogy nem leljük Jézust szívünkben? Be-benézünk-e, gondolkozunk-e azon, hogy hol és miként találjuk meg Jézust?

2. Mikor így sír Magdolna, akkor Szent Cirill szerint: a sírva állhatatoskodót angyalok szava segíti Krisztus megismerésére. Nem elég csak valamiképp elmúlatni az elmélkedés idejét, hanem állhatatosan, figyelmesen, érzéssel, sőt vakságunk siratásával kell imádkoznunk, másként nem látjuk meg az angyalokat, nem nyerünk lelki fényeket, megvilágosításokat.

3. Magdolna amiatt sírt, hogy elvitték Jézust. Egyedül ez méltó ok

arra, hogy könnyeket ontsunk, mert elvesztettük Jézust. Magdolna sírt, mert nem tudta, ki fosztotta meg őt Jézusától; mennyivel inkább kell nekünk sírnunk, kik nagyon is jól tudjuk, és talán úgy is akartuk, hogy a szenvedélyek, rossz ösztönök valósággal ellopják szívünkben az Urat!

164. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Mária Magdolna fájdalmas sírása Jézus szívét is meghatotta. Meg akarta őt vigasztalni, azért megjelent neki; de eleinte csak úgy, hogy Magdolna beszéljen is vele, de fel ne ismerje őt a hangjáról: Hátra fordula, és látá Jézust ott állani, de nem tudá, hogy az Jézus. Mondá neki Jézus: Asszony, mit sírsz? Mondá neki: Uram, ha te vitted őt el, mondd meg nekem, hová tetted, és én elviszem őt. (Jn. 20. 14. 15.) Magdolna még keresi Jézust, és az már háta mögött áll. Íme Jézus soha

sincs messze azoktól, akik őt teljes szívvel keresik. De azért némelykor elrejtí mintegy az ő jelenlétét, hogy ne vegyük őt észre, ne ismerjük fel őt, és elhagyatottnak véljük magunkat. Ilyenkor nézzünk csak hátra, vagyis a viszontagság és kísértés elmúltával meg fogjuk abban látni Istent.

2. Az Isten sokszor csak azért is elrejtí magát előlünk, hogy annál inkább keressük őt, és határtalanabb legyen az örömünk az ő fellelésén és buzgóbban őrizzük meg őt. Máriát megkérdezi az Úr, hogy miért sír, nem mintha nem tudta volna, hanem mivel gyönyörködött az ő. nagy, emésztő vágyában, hogy őt láthassa. Amikor azt látjuk, hogy Isten mintegy elhagyott minket, csak annál buzgóbban keressük őt, mert csakis ezen az úton találunk ismét reá.

3. A nagy szeretet olyan, hogy minden gondolatunkat leköti. Magdolna is szinte azt sem tudta, mit beszél, mert minden gondolata Jézu-

son volt. Az öt megszólító egyént sem méltatja arra, hogy reá tekintsen, egyszerűen kertésznek véli, csak Uram megszólítással intézi hozzá szavait, mintha mindenki tudná, hogy miről gondolkozik, mit érez; meg sem mondja kit, csak annyit mond, hová tetted, hová vitted őt. Jól tudta, hogy Jézust mennyire gyűlöltek a zsidók; de semmi veszélytől sem fél, nyíltan kimondja, hova vitted, hol van most? Ilyen lelkesültté, ilyen eltökéltté tesz minket a szeretet. Ha mi olyan nádszál hajlékonyak, ingatagok vagyunk, annak egyedüli oka, hogy távol, igen távol állunk a szeretettől.

165. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Az Úr Jézus végtelen szeretetére vall az a mód, ahogyan magát Mária Magdolnának kijelenti. Mert amikor Mária mégcsak vissza sem fordult, annyira el volt merülve a

fájdalmában Jézus eltűnése felett: Mondá neki Jézus: (akit kertésznek vélt) Mária! Megfordulván amaz, mondá neki: Rabboni! (Jn. 20, 16.) Mennyi jóság, mennyi szeretet, mennyi kedvesség, édesség, és nyájasság csendült ki ez egyetlen szóból! És Mária sem tudott többet mondani, csak ennyit: Rabboni, azaz Uram! De ebben benne volt minden szeretete, imádó tisztelete, megalázódása, öröme, boldogsága. Íme Jézus egyetlen szóval megismerteti magát, és Magdolna egyetlen szóval tesz magasztos vallomást felőle. Így szokott az lenni. Isten pár szóval is sokat mond az embernek, és az ember is pár szóval sokat tudtára ad az Istennek. Nem a sok beszéd fontos Isten felől, hanem a sok reá gondolás.

2. Magdolna át akarta kulcsolni Jézus lábait; de Jézus nem engedte neki: Mondá neki Jézus: Ne illess engem! (Jn. 20, 17.) És miért nem engedte? Hogy némileg lehűtse azt

a szeretetet, mellyel Jézus lábaihoz borult, mert szeretetének hevében szinte megfeledkezett a kellő tiszteletről. Isten szeretetet kíván, de a kellő tiszteletet is megköveteli. Legyünk hozzá bizalmasak, amikor vele beszélünk, de úgy külsőleg, mint belsőleg, legyünk tisztelettel irányában.

3. Magdolna szerette volna magát egészen átadni az érzelmeknek Jézus lábainál: de neki küldetése volt és azt kellett teljesítenie: Menj atyámfiához és mondd nekik: Felmegyek az én Atyámhoz, a ti Atyátokhoz! (Jn. 20, 17.) A tanítványait akarta megvigasztalni, mégpedig mennél előbb. Éppen ezért nem engedi magát érinteni, hanem a szerető szívet szeretetének tolmácsolásával bízza meg, és őket feltámasztása után atyjafiainak, testvéreinek mondja. Szenvedő embertársaink megvigasztalása még a lelki örömnél is több, és kedvesebb Isten előtt. Egyszersmind előkészíti tanítványait arra, hogy bár feltámasztott,

állandó jelenlétére ne számítsanak, barátkozzanak meg azzal a gondolattal, hogy Atyjához megy az égbe, bízzanak Istenben, ki most már szerető Atyjuk.

166. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Mária Magdolna a lassan haladó szent asszonyokat úgylátszik utolérte és elmondotta nekik, hogy látta az Urat. Ezek tehát szinte sajnálták, hogy nem maradtak a sírnál, és kívánták látni a feltámadottat: És íme Jézus eléjük jöve, mondván: Űdv nektek! (Mt. 28, 9.) Milyen jó is az Isten azokhoz, kik vágyakoznak utána és neki szolgálatot tenni akarnak! Tőlünk sem vonja meg az ő vigasztalását, ha igazán vágyakozunk látására. Minden tökéletesség kiinduló pontja a vágy, a kívánság.

2. Jézus a szent asszonyoknak már megengedte, hogy érintsék őt: Azok pedig hozzájárulának és átfogták lá-

bait és imádták őt. (Mt. 28, 9.) Megengedte, mert az ő ügyében jártak. Micsoda öröm, boldogság, tisztelet és édesség tölthette el őket Jézus lábainál! Magdolnának csak az imént nem engedte meg, hogy őt érintse; de most a többiekkel már ő is csókolgathatta lábait. Isten így szokott tenni. Nem mindenkinek ad azonnal vigasztalást, annak idejét ő szabja meg; de ad. A mi dolgunk csak az, hogy a jóban állhatatoskodjunk, a vigasztalás idejét pedig bízzuk az Istenre, mert nincs messze azoktól, kik szeretik őt.

3. Akkor mondá nekik Jézus: Ne féljete! Jelentsétek meg atyámfiainak, hogy Galileába menjenek, ott meglátnak engem. (Mt. 28, 10.) Mily édesded minden szava! Az asszonyokhoz szól, de tanítványainak küld izenetet, azoknak, akik pár napja elhagyták őt. A lelke még édesebb lehetett, mert még csak nem is sejteti, hogy tanítványaira joggal neheztelhet, mert súlyosan megbántot-

ták őt. Megbántóink is a mi testvéreink ; édes hangon, megengesztelt lelkülettel szóljunk azért hozzájuk. Galileába hívja őket, ahol megláthatják őt ; a nyugodt, a zavargástól mentes helyre. Hogy Istent megláthassuk, arra a világias zajtól a hiúságok és szenvedélyek zajától való eltávolodás szükséges.

Második hét húsvét után.

167. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. A Krisztus halála felett való szomorkodás és az ő feltámadásában való kételkedés nagyon felkavarta a tanítványok lelkületét, azért ketten közülük kimenekülnek a fővárosból, és a falu csendjében keresik a megvigasztalódást : Íme ketten közülük menének az napon egy Emmaus nevű helységbe (Lk. 24, 13.) Nem jól tették ezt, mert nem az ér-

zéki dolgokban kell nyugalmat keresni, hanem ki kell várni az Isten műveit. Mert már felvirradt az ígért harmadnap, az asszonyok és Péter meg János eléggé tanúsították, hogy Krisztus feltámadott, de ők csak megmaradtak kételkedőknek. Milyen rövid is a mi türelmes várásunk, pedig Isten ugyancsak hosszú tűrő velünk szemben; egykettőre az érzéki vigasztaláshoz menekülünk. Éppen ezért óvakodnunk kell a szeretlen szomorkodástól, de ha mégis meglepne az minket, ne a teremtményeknél keressünk megnyugvást, hanem várjuk csak türelemmel az Urat, ő majd reánk tekint.

2. A tanítványok arról beszélgettek, ami az ő lelküket teljesen lefoglalta: És ők beszélgetének egymással mindazokról, amik történtek vala. És lön, mikor szót váltottak, és kérdeztek egymás között, ön-maga Jézus odaérkezvén velök méne. Az ő szemeik pedig tartóztatva valának, hogy meg ne ismerjék őt.

(Lk. 24, 14, 15, 16.) Eltévelyedtek a juhok, azért most a pásztor szeretettel személyesen keresi fel őket, hogy el ne vesszenek. Kilétét azonban nem árulja el előttük, hogy előbb előkészítse lelküket az isteni vigasztalás befogadására. Isten mindig így tesz, az ő kegyelmére előbb alkalmas módon előkészít minket. Akkor csatlakozik hozzájuk az Úr, amikor az ő kínszenvedéséről beszélgetnek, hogy megmutassa ezzel, mennyire tetszik neki, mikor megemlékezünk az ő kínszenvedéséről. Szokjuk meg, hogy ne csak mindig hiábavaló dolgokról, hanem istenes és jámbor, épületes dolgokról is beszéljünk, mert ilyenkor csatlakozik hozzánk az Úr, ilyenkor lesz útitársunk.

3. Mivel bensőleg nem hitték és látták az Úr nagy művét: a feltámadást, a hit szemével nem ismertek reá, azért méltán történt meg velük, hogy testi szemeikkel sem ismerték fel őt. Mi homályosította

el szemük világát? Talán a szerfeletti bánkódás és szomorúság, mert ez rendszerint megháborítja lelkünk egyensúlyát. Isten mindenkor közel van hozzánk, amikor szívünk gyötörődik, de különös, hogy bár szinte érintjük őt, mégis azt hisszük, hogy elhagyott minket. Ilyenkor csak a hit emel fel minket, csakis ez ad erőt nekünk. Az a hit, hogy Isten bölcs és mindent tud, ismeri lelkünk bánatát, búját-baját: mindenható, tehát segíthet is; jóságos, azért akar is rajtunk segíteni. Várjuk ki tehát, míg ő megismerteti magát, cselekedjünk férfiasan és erősítsük meg szívünket.

168. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Az Emmauszba menő két tanítványnak nagy kegyelem jutott osztályrészül. Jézus mint ismeretlen, semmiről sem tudó utas, szóba eredt velük: Mondá nekik Jézus: Micsoda

beszédek ezek, melyeket egymással váltotok útközben és szomorúak vagytok? És felelvén egyik mondá neki: Te vagy-e egyedül jövevény Jeruzsálemben, ki nem tudad meg, mik abban történtek? Kiktől ő kérdé: Micsodák? És felelének: A názáreti Jézus felől... Mi pedig reménylők, hogy ő megváltja Izraelt. (Lk. 24, 17, 18, 19, 21.) Az orvos elkezdi a beteg gyógykezelését. Megkérdezi először, hogy mi fáj nekik, pedig tudja jól, csakhoggy megmutassák sebeiket, és ő orvosságot adhasson reá. Micsoda jóság! De meg azért is kérdezi őket, hogy kérdezésével alkalmat adjon nekik annak a nagy bánatnak feltárására, melyet Jézus halála felett éreztek. Bánatukat öröme est elbeszéli az emberek, mert megosztott bánat már csak fél bánat; és Jézusnak nagy öröme volt, hogy az ő kinszenvedésén anynyira bánkódtak. A szent elmélkedés idején mondjuk el mi is Jézusnak, hogy mennyire meghat minket

és fáj nekünk az ő kínszenvedése, és adjunk neki ezért hálát. Vajjon szoktunk-e istenes dolgokról beszélgetni? A szív bőségéből beszél a száj, vagyis amivel lelkünk eltelik, arról beszélünk csak szívesen. Azután ne titkoljuk el lelkünk sebet, lelki bajainkat, mert másként nem kaphatunk reájuk orvosságot.

2. Kérdezi Jézus a két tanítványt, mintha már elfelejtette volna keserves és gyalázatos kínszenvedését. Nekünk is el kell felejtenuünk a minket ért bántalmakat. Azt kérdezi tőlük: Micsodák? Pedig ő volt azoknak szenvedő alanya; de nagy és határtalan szeretetében szinte csekélységnek veszi mindazt, amit értünk tett és szenvedett. Milyen mások vagyunk mi! Alig-alig teszünk valamit Istenért és máris felettébb nagy dolgoknak véljük azokat. Nem így, hanem mennél többet igyekezzünk Istenért tenni és azután is csak azt mondjuk, hogy haszontalan szolgák vagyunk.

3. Jézus megváltói munkája felől téves fogalmuk volt, ez volt az ő nagy hibájuk, az ő nagy bánatuk legfőbb oka. Nem tudták elhinni, hogy Krisztus halála a megváltás. Isten terveit emberi ész nem tudja egykönnyen felfogni, bele kell tehát nyugodnunk az Isten bölcs intézkedésébe; bármit rendeljen is el, az a legjobb és rendesen olyan eszközök útján valósítja meg szándékát, miket mi erre alkalmatlanoknak vélnünk.

169. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Csodálatos dolog! A két emmauszi tanítványhoz szegődik egy utas, ki úgylátszik, mit sem tud Krisztus haláláról, kikérdezi őket és elkezdi szelíden korholni kicsinyhitűségüket, majd megmagyarázza nekik a Szentírásból, hogy a Krisztusnak mindezeket el kellett szenvednie, hogy megdicsőüljön; ajkairól lesték

a szót, szinte el voltak bűvölve és nem ismertek rá az ő áldott Mestereikre. Ilyen az ember, nem mindig ismeri fel az ő vigasztaló Istenét a vigasztalás idején, hanem csak azután. Erre ő mondá nekik: Oh balgatagok és késedelmes szívűek mindazok elhivésére, miket a próféták szólottak! Nem ezeket kellett-e szenvednie a Krisztusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe? . . . És elkezdvén Mózesen és a prófétákon, fejtegeté nekik mind, mik az írá-sokban felőle szólanak. (Lk. 24, 25. 26. 27.) A dorgálás kemény, de nincsen benne árnya sem a méltatlankodásnak. Balgatagoknak mondja őket, de nem sértőleg, hanem a szeretet hangján. Így kell mást megfeddenünk, így kell megsértődés nélkül a feddést fogadnunk. Minket is érint ez a feddés, mert valóban késedelmes szívűek vagyunk annak elhivésére, miket Krisztus érettünk szenvedett, másként nemcsak mondanánk és hirdetnénk szóval, hanem az

ő követésével, cselekedettel is kimutatnánk a hitünket.

2. A két tanítvány kevéssé hitt, ezért kapott dorgálást. Higgyünk tehát. Ezeket kellett Jézusnak szenvednie, hogy eleget tegyen bűneinkért, hogy megmutassa határtalan szeretetét irántunk, hogy nekünk példát adjon, és kövessük őt. Íme Jézusnak szenvednie kellett, mi megszeretnénk mentek lenni minden kellemetlenségtől, önlegyőzéstől, sanyargatástól, Ő saját dicsőségébe ment így be, mi meg kereszt nélkül szeretnénk bemenni az ő, tehát más dicsőségébe.

3. Háromféleképpen is elárulta magát Jézus a két tanítványnak: mert szelíden beszélgetett velük, mert megkorholta őket, mert tanította őket. Így kellene nekünk is bánnunk a megrögzött emberekkel, a keményszívű emberekkel. Figyeljünk csak nagy tanító Mesterünk tanítására, magyarázatára. Szava és tette egybehangzó, azért mi is cse-

lekedjük meg tettel, amit szóval tanítunk, másként nem vagyunk egyebek, mint a pengő érc és zengő cimbalom.

170. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Az emmausi tanítványok és Jézus annyira belemerültek a beszélgetésbe, hogy észre sem vették, hogy megérkeztek: És elérkezének a helységhez, ahová mennek vala, és ő tovább látszék tartani. És kényszeríték őt, mondván: Maradj velünk Uram, mert esteledik. És betére velök. (Lk. 24, 28. 29.) Jézus velök akart maradni, de azért úgy tett, mintha tovább menne. Szent Bernát szerint, nem azért, mivel azt akarta, hanem hogy hallja tőlük: Maradj velünk Uram! Isten kegyelmet akar nekünk nyújtani, de azért mégis megkívánja, hogy vágyakozva esedezzünk érte. Ne panaszkodjunk, hogy a kegyelem dolgában szűkösen

állunk, ha vagy éppen nem, vagy csak immel-ámmal vágyakozunk utánuk. Azután Isten nagyon sokszor csak úgy tesz, mintha elhagyna minket, eltávoznék tőlünk, de nem hagy el minket. Vele vagyok a szorongatásban. (90. zs. 15.)

2. A tanítványok a még ismeretlent hívták be hajlékukba. Mi már jól ismerjük az Úr Jézust, de azért komolyan nem igen hívjuk be őt hajlékunkba, sőt nem egyszer szinte kényszerítjük őt, hogy menjen tovább. Szent vággyal kényszerítik, mert ez a vágy szinte az Istent is kényszerhelyzetbe hozza. Azzal állandak elő, hogy már esteledik, pedig akkor hajnalodott számukra; de a lelkükben, mert a szentírás magyarázása máris felvilágosította őket. Nálunk csak egyre esteledik, mert még a napfényt is elhomályosítjuk, nappalainkat is részben éjsötétjévé tesszük. Vegyünk már egyszerű erőt magunkon és kényszerítsük az Urat, hogy legalább ma ma-

radjon velünk, hátha ez életünk utolsó napja.

3. A szíves sőt erőszakos meghívásnak engedett az Úr. Milyen tisztelettel fogadhatták, pedig még nem ismerték fel őt, az idegent. Ő mily nagy boldogság is vendégül látni az Istent! Ha nincs is sokunk, de legalább kellő érzéssel és indulattal fogadjuk isteni vendégünket. El lehet hinni, hogy a legelső helyre ültették őt, és a legnagyobb figyelemmel szolgálták őt ki. És minálunk? a mi szívünkben? Ki ül ott az első helyen? Kit becsülünk meg jobban, kit szeretünk igazábban? Istent? Ő bár így volna, de nem így van, magunkat bálványozzuk, nem Istent imádjuk. Csak a cselekedeteinkre és kísértéseinkre kell figyelni, máris kitetszik.

171. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Jézus a nagy szeretetet mindenkor még nagyobbbal viszonozza.

Példa erre a két emmauszi tanítvány megjutalmazása: Vevé a kenyeret, és megáldá és megszegé és nekik nyujtá. És megnyilának az ő szemeik és megismerék őt. De ő eltűnék szemeik elől . . . Mondák egymásnak: Nemde szívünk gerjedez vala bennünk, midőn szólott az úton. (Lk. 24. 30, 31, 32.) Szent Ágoston és aranyszájú Szent János szerint Krisztus ekkor megismételte az utolsó vacsorát, és erről ismerték fel őt. És valóban az Oltáriszentségnek egyik legkiválóbb hatása, hogy bevilágítja lelkünket és mi megismerjük e világosság fényében az isteni dolgokat. Hányszor vesszük mi az Urat e szentségben, és mégis nem az isteni dolgokra, hanem az érzékelhetőkre, azok megértésére élénk a mi eszünk. Miért? Mert az isteni sugár elé akadályt gördítünk. Félre tehát az akadályokkal!

2. Jézus, mihelyt felismerték őt, eltűnt; nem várta meg, hogy leboruljanak előtte, hogy hálálkodjanak

neki, és szolgálataikkal elhalmozzák őt. Alighogy megmutatja magát, már is eltűnik. Tanítás ez. Mert itt ebben az életben, még az isteni vigasztalások sem állandóak, Isten el-eltűnik, hogy alkalmunk legyen a béketűrésre, alázatosságra, hosszútűrésre. De talán nem is válna üdvünkre, ha mindig a lelki örömökben fürdenénk, hisz már emberi természetünk hozza magával, hogy a mindennapi dolgokat nem becsüljük valami nagyra. A megszokottság elveszi a legjobb falatok ízét is.

3. Csak utólag, a felismerés után érezte át a két tanítvány, hogy milyen édességgel töltötte el őket az Úr kedvessége és beszéde. Krisztus szavai isteni szeretetre gyullasztotta szívüket. A jámbor könyvekből, a szent elmélkedésekben, a szentbeszédekben Isten szól hozzánk, ilyenkor ne álljunk ellen és gerjedezzünk, szent indulatokkal foglalkozzunk. Nem a kenyértöréskor, hanem az úton gerjedeztek; tehát nem akkor,

amikor megismerték, hanem amíg mint idegennel együtt haladtak az úton. Még a lelki elhagyatottságok is, amikor Isten elrejtí magát előlünk, csak arra kell hogy szolgáljanak, hogy egyre gerjedezzünk, fohász-kodjunk, vágyakozzunk, Istenhez ragaszkodjunk és szeressük őt.

172. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Ahol nincs meg a kellő hangulat, ahol nem várják az Istent, oda az Isten is késedelmesen jön el. Mert az apostolok még mindig nem hitték el Jézus feltámadását, pedig ő ezt többféle hiráddal is tudtokra adta, hogy megjelenésére előkészítse őket, és ők kívánkozzanak látása után . . . azért este, azért későn jön el hozzájuk: Mikor tehát este lőn, és az ajtók betéve voltak ott, hol a tanítványok egybegyűltek . . . eljőve Jézus. És megállta közepén. És mondá nekik: Békesség nektek, én

vagyok, ne féljete! (Jn. 20. 19. és Lk. 24. 36.) A kellő hangulat híján késik az isteni látogatás. Bezárt ajtók mögött voltak. Isten csak oda jön, ahol a szív kapui zárva az érzékiség és szenvedélyek elől. Szórakozott az a lélek, ki nem vigyáz érzékeire, hova szabad bejáratuk van a földieknek, a teremtmények szeretetének. Legyünk hű őrei szívünk kapujának.

2. Jézus a középben állott meg, hogy mindannyian egyenlőképpen lásák az ő vezérüket, mesterüket, pásztorukat, védőjüket. Ahol ketten vagy hárman összejönnek az ő nevében, ott ő is jelen van. Elmélkedés közben tehát legyen együtt minden lelki képességünk, zárjuk el az érzékek kapuit, és majd hamarosan megjelenik ő, hogy vezérünk legyen a lelkesült eltökélésekben, tanító mesterünk legyen a maradandó igazságokra, hogy mint pásztorunk vigasztaljon, mint pártfogónk ellenségeinkkel szemben megoltalmazzon.

És mivel szeret középen lenni, ültessük őt szívünk közepébe, kívülre semmit, de semmit ne szeressünk, semmit se becsüljünk szemernyre sem, semmitől se féljünk, rettegjünk parányit se.

3. Jézus minden szava a megrémült tanítványokhoz, mind megannyi vigasztalás. Békesség nektek. Ezt valamikor megígérttem nektek, és most halálommal meg is szereztem. A béke Istene ő. Nekünk is békességünk leszen Istennel, ha szent akaratával mindenben egyezünk; az emberekkel, ha szeretetünk tűrő, jóságos, fel nem fuvalkodó velük szemben: és magunkkal is, ha sanyargatjuk rosszra hajló testünket, és a lélek szolgasága alá hajtjuk. Én vagyok, aki titeket meghivtalak kegyelemmel, kegyesen kiválasztottalak, jóságosan elszenvedtelek, szívembe zártalak, és most csupa jóvoltomból ismét felkarollak. Bár mi is hallanók lelkünkben megcsendülni e vigasztaló szót: Én va-

gyok! és azután elmondhatnánk a zsoltárossal: Ha tábor áll ellenem sem fél az én szívem. (26, 3.)

173. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Az ember emberi szemmel tekint mindent, és az Istenről is csak emberi módon gondolkozik. A tanítványok három éven át látták Jézust emberi testben, meggyőződtek arról, hogy test szerint meghalt, emberi okosságukra hallgatva és Isten nagy műveit még nem értve, makacsul megmaradtak abban a hitükben, hogy Jézus harmadnapra nem támadhat fel; ezért, amikor Jézus feltámadása után megjelent nekik: Megrettenvén és félvén, azt vélik vala, hogy lelket látnak. (Lk. 24, 37.) Kísértetnek, szellemnek, visszajáró léleknek tartották őt; pedig már hallották, hogy Jézus valóban feltámadott. Hányszor mi is csalódásnak, beképzelésnek tartjuk a szent sugallatokat és gyakorlati

igazságokat, de csak azért, mert emberi természetünk visszariad, nehezeknek véli, hogy azok szerint éljünk, cselekedjünk. Csak önámítás ez, ezzel a félelemmel csak önmagunkat csaljuk meg. Félre velük!

2. Jézus nem helyesli, hogy hirtelen megjelenésétől ennyire megijedtek: Es mondá nekik: Miért háborodtatok meg és miért támadnak ily gondolatok szívetekben? (Lk. 24, 38.) és barátilag megfeddi őket. Hisz éppen a meglepetésekben tetszik ki az állhatatos, az istenfélő lélek. Legyünk mindig előrelátók, elővigyázatosak, hogy semmi meg ne lephessen minket, hirtelen el ne bukjunk; így sok nehézségen átsiklottunk volna azelőtt, és hozzá könnyedén, míg ennek híján bizony gyalázatosan elbuktunk. El kell nyomnunk a helytelen önszeretetet, hogy a megháborodástól mentek lehessünk ezután.

3. Jézus végtelen szeretetére vall, hogy őket mindenképpen meg akarja győzni az ő feltámadásáról: Lássá-

tok kezeimet és lábaimat, hogy ennen magam vagyok! (Lk. 24, 39.) Hitük megerősítésére, félelmük elűzése miatt tette ezt. Mily jóság! Tiszteljük meg ezeket az átluggatott kezeket és lábakat, és ezt az átdöfött oldalt! Nézzük áhítattal, míg csak egészen szívünkbe nem vésődnek azok, és amikor nehézségekre bukkanunk, mikor hivatásunk valami terhes dolgot ró reánk, ragyogjanak felénk ez egykor oly kínos, de most megdicsőült sebek, lelkesítsenek, mert majdan a mi viszontagságaink, bajaink is dicsőségünkre válnak.

Harmadik hét húsvét után.

174. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Jézus mindent elkövet, hogy apostolai meggyőződjenek saját szemikkel az ő feltámadásáról; hogy nem lelket, hanem az ő valóságos

emberi testét látják, mikor feltámadása után első ízben megjelent nekik. Előbb hirnököket küld, majd személyesen is eljön, hogy lássák, hallják, érintsék őt; de mert ekkor sem mertek hinni érzékeiknek: Midőn mégsem hittek, és örömben csodálkoztak, mondá nekik: van-e itt valami ennivalótok? (Lk. 24, 41.) Már látták kezeit és lábait, de csak kételkedtek; végül enni kért tőlük, bár a dicsőült test nem szorul földi táplálékra. Tanítás van ebben arra, hogy a lelkeket nem lehet egyetlen érvel, egyetlen módon meggyőzni, és az üdvösségre vezérelni; nem egyszer többféle eszközhöz, módhoz kell nyúlnunk, hogy némi javulást elérjünk. Ne csüggedjünk, ha első próbánk nem sikerül, mert ha a buzgóság éltet, ha szeretjük magunk és felebarátunk üdvét, majd más és más módok is eszünkbe ötlenek.

2. Az apostolok szegények voltak, nem sokuk volt, de abból is a legjobbat tették Jézus elé: Ők pedig

hozának neki egy darab sült halat és lépes mézet. (Lk. 24, 42.) Jézus tőlünk is kér eledelt. Adjuk neki azt, ami a legjobb, ami a legdrágább! Adjuk oda neki magunkat, de ne nyersen, hanem az önsanyargatás által kívül-belül jól megsülten, másként nem tetszhetünk az Istennek. De adjunk neki lépes mézet is, adjuk neki akaratomat, szolgáljunk neki készségesen, tiszta szándékkal, mert ezek adnak azoknak édes ízt, másként nem fogadja szívesen az Isten.

3. Az apostolok azonnal megláták az Urat, mikor belépett, de jöttén csak hosszabb együttlét után örvendének: Örvendének a tanítványok, látván az Urat. (Jn. 20. 20.) Lehet, talán attól is féltek, hogy szemükre veti gyalázatos elmenekülésüket az ő elfogatásakor. De mert nem tette, jóságosan hallgatott fölöle, egyszerre reményre élednek, hogy ő valamikor sok jót ígért nekik. Jézus ilyen jóságos hozzánk is. Nem veti

szemünkre sok-sok megfutamodásunkat, azért örvendezzünk és reméljünk, mert még sokkal több jót is juttat majd nekünk, hiszen jóságos Istenünk ő nekünk.

175. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Mikor Jézus már meggyőzte apostolait az ő valóságos feltámadásáról, akkor, de nem előbb, rátért annak megmagyarázására, miért kellett mindennek így történnie: Ezek az igék, melyeket szólottam nektek, midőn még veletek valék: hogy be kell teljesednie mindennek, mi írva vagyon. (Lk. 24, 44.) Emlékezteti őket kínszenvedésére és halálára, de csak azért, hogy mindez nem csupa véletlenségből történt, hanem Isten bölcs intézkedéséből. Márpedig, amit Isten elrendel, annak szükségképpen hajszálig teljesednie kell. Ime a szenvedések nem véletlenül, hanem Isten rendeléséből érnek minket. Ne el-

lenkezzünk, mert Isten akaratának teljesednie kell. Bár mindig erre gondoltunk volna!

2. Az Úr nem csakis az apostolok miatt adta a tanítást feltámadása után, hanem azért, hogy mint a mi tanítómestereink, velünk is megértessék az Írásokat: Akkor megnyitá elméjüket, hogy értsék az írásokat. (Lk. 24, 45.) Íme, az anyaszentegyház tévedésmentessége a tanításban! Akik az apostoli egyházra nem hallgatnak, kik az Írást a maguk feje szerint akarják értelmezni, azok önfejűek és ez vakokká, nehéz felfogásúakká teszi őket. Mi is csak azért nem értjük meg az Írások fenséges tanítását, mert ilyenekké tesz minket az önszeretet, a rendetlen indulat. El velük! Hallgassunk a tanító egyházra, az apostolira, mert Jézus ezeknek tárta fel az Írásnak minden titkát, tanítását.

3. És mondá nekik: Hogy így vagyon megírva és így kellett Krisztusnak szenvednie. (Lk. 24, 46.) Bi-

zony így, mert szeretett minket, mert engedelmeskedett Atyjának, mert az elégtétel ezt követelte meg tőle. Szenvednie kellett, mert ez volt Isten végzése, mert önként magára vállalta azt. Eleget akarunk tenni némileg bűneinkért? Szenvednünk kell. Buzgólkodni akarunk embertársaink üdvén? Szenvedjünk tehát. Az Atya engedelmes fiai akarunk lenni? Akkor szenvedjünk.

176. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Amikor az Úr Jézus feltámadása után a tanítványokat meggyőzte arról, hogy valóban ő, az ismét élő, a feltámadott Jézus áll előttünk; a már hívő apostoloknak nagy hatalmat ad: mondá nekik azért ismét: Békesség nektek! Amint engem küldött az atya, én is küldelek titeket. Ezeket mondván reájuk lehele és mondá nekik: Vegyétek a Szentlelket! Kiknek megbocsátjátok bü-

neiket, megbocsáttatnak nekik. (Lk. 20, 21, 22, 23.) Az apostolokat most az ő művének továbbgyakorlására megbízottaivá teszi; szétküldi őket az egész világra, hogy amiért őt az Atya erre a világra küldötte, hogy bocsánatot szerezzen és adjon az embereknek, ők is a Szentlélek birtokában, Krisztus megbízásából bűnbocsánatot adhassanak. Segélyjék az embereket az örök üdvösségre és tegyék ezt akkora szeretettel, hogy még vérüket is szívesen ontsák. Nagy munka ez, de magasztos is, mert együtt munkálkodunk ekkor az Üdvözítő Jézussal, azért ami buzgalmunknak is hasonlítania kell az övéhez. Ebben ugyan messze elmaradunk tőle, pedig még más is kívánatos, az t. i., hogy szenvedjünk is, hozzá nem is keveset, a lelkek üdvéért, mert megérdemli egyetlen végtelen értékű lélek is.

2. Ádám földből alkotott testébe az Isten a halhatatlan lelket úgy lehelte bele, ez adott annak életet,

természetes működést; most az Úr Jézus a tanítványokra lehel, a Szentlelket leheli beléjük, hogy természetfeletti életet vegyenek, isteni bűnbocsátó hatalmat nyerjenek. A kegyelem életét mi is megnyertük a szent keresztségben, de meg van-e még az bennünk? Isten minden egyes sugallata ezt akarja bennünk fenntartani, gyarapítani, ha meggyengült az bennünk, vagy éppen elveszítettük, abban csak mi vagyunk hibásak.

3. A bűnbocsátó hatalomnak ez a kiterjesztése Jézus végtelen nagy szeretetére vall. Csak az Isten bocsáthatja meg a bűnöket, mondták a farizeusok, amikor Jézus az inaszakadtnak megbocsátotta a bűneit; és most emberek is megkapják ezt a hatalmat az Emberfia Jézustól; nem kell rettegnünk, vajjon a végtelen szent Isten megbocsát-e nekünk, a bűnös és velünk egyformán gyarló ember is megteheti ezt az ő megbízásából; elengedheti a mi bűneinket. Mily könnyűvé tette ezzel

az Istennel való kiengesztelődést! Meghalt érettünk, és ha ezután is hajótörést szenvedne a mi lelkünk, méltán magunkra hagyhatott volna, de nem teszi, hanem a bűnbánat szentségében mentődeszkát nyújt felénk, hogy az örök élet partjára kijuthassunk. Soha nem lehetünk ezért eléggé hálásak! Miért van mégis az, hogy a bűnbánat szentségéhez olyan félelemmel és késedelmesen, szinte vonakodva járulunk, pedig jól tudjuk, hogy lelkünket bűn szennyezi?

177. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Hogy mennyire hihetetlenek tartották az apostolok Jézus feltámadását, arra a legszembetűnőbb példát Szent Tamás esete nyújtja: Tamás, egy a tizenkettő közül, nem volt velük, mikor eljött Jézus... Mondák tehát neki a többi tanítványok: Láttuk az Urat!... Ő pedig mondá nekik: Hacsak nem látom

kezein a szegek lyuggatását, és ujjamat a szegek helyére nem bocsátom, nem hiszem. (Jn. 20, 24, 25.) Tamás már hallhatta az Emmausból hazatért tanítványoktól is, hogy látták a feltámadt Krisztust, de nem tudta elhinni, inkább elment. Két hibát is elkövetett ezzel, azért mintegy büntetés reá nézve, hogy Jézus esti megjelenésekor a tizenegy apostol közül ő hiányzott. Nem hitt a kettőnek, mert a maga véleményéhez csökönyösebben ragaszkodott, és eltávozott az apostolok közösségéből. Nagy hibák voltak ezek. Óvakodjunk ezért mindkettőtől. A csökönyösség mindig tévútra visz, különösen a hit dolgában; míg Krisztus is csak akkor van igazán közöttünk, amikor mi szeretettel együtt vagyunk. Ezért nem tapasztalják Krisztus áldott jelenlétének az édességét, akik különködnek, és ezzel megsértik a szeretetet, kik különválnak. A hitbéli eltévelyedések ezekre vezethetők vissza.

2. Tamás annyira megkötötte magát, hogy makacosságában még a tíz apostolnak, még Szent Péternek sem hitt, ő csak a saját tapasztalásának ad hitelt, mondotta. Rettenetes bizonyítékot követel, csökönyös hitetlenségében maga írja elő mintegy az Istennek, az ő Mesterének, hogy mikor ad hitelt a feltámadásának. Vakmerőség, hogy ennyire vetemedjék, ilyen feltételeket szabjon. Ha egyszer belekeveredünk a rosszba, rendesen csak nagyobb gonoszságokra vetemedünk. Bármily kiváltóságos lelkek legyünk is, van miért félnünk, és a magunk véleményéhez ne ragaszkodjunk körömszakadtig, hanem fogadjuk el alázatosan a mások véleményét.

178. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Nyolc nap telt el, míg az Úr Jézus Szent Tamást az ő hitetlenségéből kiragadta. Nyolc nap mulva

ismét benn valának az ő tanítványai és Tamás is velök. Eljöve Jézus a bezárt ajtón át és megállta a közepén és mondá: Békesség nektek! (Jn. 20, 26.) Tamás tovább is megmaradt volna csökönös hitetlenségében, hacsak Jézus könyörületében fel nem keresi őt. Mi is önfejűségünk miatt elesünk, a rosszban azután csökönösen megmaradunk és nem tudunk felkelni, mígcsak az irgalmas Isten jóságában fel nem keres minket. Hányszor tapasztaltuk már ezt a nagy irgalmas jóságot! Egy miatt jelent most meg az Úr Jézus, de azért mindannyihoz jött, hogy aki mindannyiok előtt vétkezett, mindannyiok szemeláttára térjen is meg és mert mindannyinak akkor szomorúságot okozott, most mindannyinak örömeire legyen. Lám, elsősorban azoknak kell jó példát adnunk, akiket valaha megbotránkoztatunk, mert nekik rossz példát adtunk.

2. Jézus ismét bezárt ajtón át jön.

Tamás nagy bűnét kellett elintéznie, őt kellett megfeddenie, ezt nem akarta a nagy nyilvánosság előtt megtenni, hanem csak bezárt ajtók mögött. Mint jó Atya, csak meghitt családtagjai előtt korholja meg gonosz fiát, nem akarja hírét-nevét meghurcolni. Így kell nekünk is megőrizni felebarátunk jó hírnevét, nem szabad hibáikat ország-világ előtt kikürtölnünk, még kevésbé szabad más gorombán sértegetni!

3. Jézus ismét a középén áll meg, mert csak akkor van békességünk, amikor Jézus közöttünk van. Első megjelenésekor Tamás nem volt az apostolok között és mert távol volt, békéje sem volt. Az Isten legyen minden gondolatunk, szavunk és cselekedetünk középpontja, így majd békénk lesz, de másként soha. Jaj még csak ne is gondoljunk arra, hogy mi magunkat állítsuk ezek középebe.

179. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Jézus, amikor másodízben megjelent feltámadása után az apostoloknak, véghetetlen kedvességet tanúsított Tamással szemben. Alighogy üdvözölte mindnyájokat, már is a hitetlenhez fordul: Azután mondá Tamásnak: Ereszd ide be ujjadat és lásd kezeimet . . . és ne légy hitetlen, hanem hívő. (Jn. 20, 27.) A többi tanítvány, esetleg a talán ott levő szent Szűz, jobban megérdemelték, hogy őket Jézus külön kiüntesse azzal, hogy hozzájuk fordul, de most Jézus azt akarta kimutatni, hogy éppen Tamás miatt jött. Nem a többiek méltóbb voltát, hanem az egynek, Tamásnak a szükségét nézte. Ime, milyen jóságos és szerető Istenünk van! Más ember, sőt mi is, csak még inkább elfordulnánk attól, aki újabban megbántott minket, íme a példa! Jóságosan kell

megszólítanunk azokat, akik minket megbántottak, megsértettek.

2. Tamás bizonyítékot követelt és Jézus többszörösen bebizonyította e megjelenésével, hogy ő nemcsak feltámadott, hanem Isten is. Tudta, miként fogadkozott Tamás, Tamás bizonyára jobban vigyázott volna szavaira, ha ennek tudatában lett volna. Ne felejtsük el soha, hogy Isten mindent tud, bármit tegyünk vagy beszéljünk. Teljesítette Tamás vakmerő követelését, de mindjárt intette is, hogy ne legyen ezentúl hitetlen. Így kell a bűnöst kezelni, oly kedvesen, hogy még a korholásból is tanuljon.

3. Tamás csak pár szóban tört ki, mert a nagy érzelmek, nagy megcségyenülése, bánata és szeretete csak néhány szót adott ajkaira. Felelé Tamás és mondá neki: Én Uram, én Istenem! (Jn. 20, 28.) Kéves szava is sokat mondott. A legnagyobb megfeddésre volt méltó és most e kedves szavak, e jóságos

szerepet egészen elragadta és nem tudott többet mondani. Uram! — mondotta, mert félte őt, Istenem! mert szerette. Mi is azt hisszük és valljuk, hogy Istenünk és Urunk Jézus Krisztus, de azért cselekedeteinken ez nem igen látszik meg. Mert, hogy merészelnénk Urunkat megbántani? Hát nem félünk tőle? Ha Istenünk ő, akkor miért nem szeretjük őt?

180. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. A feltámadt Krisztus a Tibériás-tónál is megjelent több tanítványának, mert az Anyaszentegyház látható fejét akarta ezzel kitüntetni és a kormányzással megbízni. Mondá nekik Simon Péter: Halászni megyek! Mondák neki: Mi is elmegyünk veled. És beszállának egy hajóba, de azon éjjel semmit sem fogának. Megvirradván pedig, Jézus a parton áll, de nem ismerék meg

a tanítványok, hogy Jézus az. Mondá azért nekik Jézus: Fiaim! Van-e valami ennivalótok? Felelék neki: Nincsen. (Jn. 21, 3, 4. 5. A szeretet csodás egyértelmősége nyilvánult meg az apostoloknál. Egyik kijelenti, mit szándékozik tenni és a többiek egyszerre beleegyeznek. Ne legyünk soha széthúzó, a szeretet fakasztotta együttműködés megrontói, amíg szabad és tisztességes dologról van szó. Íme a példa bámulatos ereje, különösen ha előljáró adja, mert az alattvalók önként követik azt. Tehát az alattvalónak csak az előljárók jó példáját kell szem előtt tartania; de az előljárók se feledjék soha, hogy alattvalóiknak jó példát adni kötelesek.

2. Isten intézkedése volt, hogy egész éjjel mit sem fogtak. Megtanulhatták ebből, hogy Jézus nélkül semmire sem mennek, bármennyit is dolgozzanak. Bizony, amikor bűnösök vagyunk, mikor a gonosz szándék és elbizakodottság szinte

sötét éjbe burkol, hasztalanul fáradunk és minden érdem nélkül, mert hogy munkánk eredményes és érdemszerző legyen, ahhoz a kegyelem világosságát kell előbb megszerezni. Isten legyen elménkben, érzelmeinkben, ő legyen a célunk, őhöz imádkozzunk... és az eredmény el nem marad.

3. Amíg e földön élünk, az élet tengerén és sötétségben élünk. Akik itt tiszteletet, gyönyört és hiúságokat akarnak halászni, kénytelenek lesznek majd egykoron megvallani, hogy semmit sem fogtak, de akkor késő már a bánat. Úgy dolgozzunk tehát, hogy amikor Jézus majd azt kérdi tőlünk: Van-e valami enni-valótok? bátran felelhessük neki: Igenis van, mert szent kegyelmed segítségével egyet-mást fogtunk. Krisztus tudta, hogy semmit sem fogtak egész éjszaka, de azért mégis megkérdezi, hogy észrevegyék, amint csakugyan észre is vették, hogy távollétében sikertelen a fáradozásuk,

míg jelenlétében nagyon is eredményes az. Istenem, tenélküled semmi üdvösségemre való dolgot sem művelhetek!

Negyedik hét húsvét után.

181. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Krisztus feltámadása után a Tiberiás-tónál megjelent tanítványainak, kik ott Péterrel együtt halásztak, de egész éjjel egyetlen halat sem fogtak. Nem ismertek rá, pedig szólt hozzájuk, azért a Péter meghívása alkalmával történt csodálatos halfogást ismétli meg, hogy reá ismerjenek és Pétert az egész Anyaszentegyház fejévé avassa. Amikor kérdésére, hogy van-e valami ennivalójuk, azt felelték, nincsen: Mondá nekik Jézus: Vessétek a hajónak jobbjá felé a hálót és találtok. Oda veték tehát és nem bírák azt ki-

húzni a halak sokasága miatt. (Jn. 21, 6.) Az Úr parancsolta ezt, bár még nem ismerték fel őt, de azért készségesen engedelmeskedtek. Innen a bőséges halfogás. Az engedelmességből véghezvitt cselekedeteket mindenkor megáldja az Úr. Az engedelmes férfiú győzelmekről beszél. Isten hatalma terelte a halakat a hajó jobbjára felé, hogy engedelmeskedésüket megjutalmazza. Hogy a lelkek apostoli hálónkba jussanak, Istennek kell a lelkeket előkészítenie. Nem a képesség, hanem az Úr kegyes jóvolta folytán lett a halászatunk eredményes. Ne magunkban, hanem az Úrban bizzunk tehát. Jobbfelé vettette ki a hálót, jeléül annak, hogy csakis a jó- és nem a balszándék jár Isten áldásával. Ha jószándék vezet minket, lehetetlen, hogy hiába fáradoztunk legyen.

2. Azt mondja Szent Jeromos, hogy Jézus a tengerparton állott és a tanítványok nem ismerték fel őt, bár látták, hanem csakis a szüz is-

meri meg a Szűzet: Akkor mondá a tanítvány, kit szeret vala Jézus, Péternek: Az Úr az! Valóban a szent szűzesség vezet minket leginkább az Isten és istenes dolgok megismerésére. Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják az Istent, mondotta az Úr. Aranyszájú Szt. János pedig így ír: Először az ismeri fel, akit szeret az Úr, mert akit szeretünk, azt mindig élesebben és élénkebben látjuk. Tegyük azért magunkat méltókká arra, hogy az Isten szeressen minket, ezért szeressük őt, mert ha ő szeret minket, ki is jelenti magát nekünk. János azonnal közli észrevételét Péterrel. Így tegyünk mi is. Ha Istentől kapunk valami kegyelmet, közöljük azt irígység nélkül másokkal.

3. Simon Péter, amint meghallotta, hogy az Úr, a köntöst magára övezé... és a tengerbe ereszkédék. (Jn. 21, 7.) Mint Szent Jeromos találóan mondja: Nem elégedt meg azzal, hogy látta, a vágy

türelmetlenné tette, megfélekedett a halfogásról, nem törődött a veszélyvel; mihelyt meglátta az Urat a parton, szinte késedelmesnek találta, hogy bevárja, míg a többiek a hajóval odaérnek, kilábol a vízből. Ilyen az igazi buzgóság. Az nem ismer félelmet. És mi milyen tunyák vagyunk! Oly alamuszian, oly lustán, és oly keveset teszünk meg, pedig jól tudjuk, hogy mennyi munka vár reánk. Félre a késedelmeskedéssel, távolítsuk el az akadályokat! Péter nem merült el, mikor a tengerbe ereszkedett, mi sem rokkannunk meg.

182. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. A csodálatos halfogás után, mely Jézus feltámadása után történt, Péter kiúszott, a többiek pedig kiveztek a partra, látának ott szentüzet rakva, arra téve halat és mellette kenyeret . . . Mondá nekik Jézus: Hozzatok elő a halakból, me-

lyeket most fogtatok . . . Mondá nekik Jézus: Jertek, ebédeljete! (Jn. 21, 9, 10, 12.) Amíg a tanítványok halásztak, addig Krisztus eledelt készít nekik. Dicsőséges testben sem restelli kiszolgálni az ő tanítványait; de mi halandó testben is húzódozunk az alacsonyabb rendű foglalkozásoktól, felebarátunk kiszolgálásától. Az apostolok nem tudták, hogy honnan vannak a sült halak, mert nem egy volt az, honnan a kenyerek, a rendes reggeli étkezés. Krisztus ezzel azt akarta nekik tudtukra adni, hogy neki mindenek engedelmeskednek és magát a nagy halfogást is neki köszönhetik. Ismerjük el, hogy bármi javunk van is, csakis Istentől kaptuk azt, de számot is kell róla adnunk, csakis az ő dicsőségére szabad azt felhasználnunk.

2. Péter Jézus parancsára azonnal kivett a hálóból 153 nagy halat. Az Úr csak azt akarta nekik megmutatni, hogy íme mily sok és mily

nagy halakat fogtak az ő szavára, holott egész éjjel hiába fáradoztak. Ismerjék ebből az ő nagy szeretetét és vizontszeretetre ébredjenek. Isten minden ajándéka ezt célozza, hogy mi az ő szeretésére serkenjünk és adományát az ő dicsőségére, annak előmozdítására fordítsuk.

3. Milyen kedvesen és jóságosan hívja meg őket az Úr, hogy vele tartsanak a reggelineél. Velük költi el az eledelt. Micsoda szeretet! Ek-kora jóságot már igazán szeretnünk kell. Maga készít az elfáradt, a munkában töltött éjszaka után a ki-merült tanítványoknak eledelt. Mi-ért ne mennénk ki mi is az élet tengerére lelkeket halászni, mikor az Úr Krisztus a parton már kész eledellel vár mireánk! Az életnek partján, az igazi hazában, vár reánk az Úr és meghív minket, hogy együnk és igyunk vele az ő országában. (Lk. 22, 30.)

183. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Szent János leírja a nagy kihatású eseményt, amikor az Úr Szent Pétert az egész Anyaszentegyház kormányzásával bízta meg: Mikor tehát megebédeltek, mondá Jézus Simon Péternek: Simon János fia, szeretsz-e engem jobban ezeknél? Mondá neki: Úgyvan, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Mondá neki: Legeltesd az én bárányaimat! (Jn. 21, 15.) Jézus nem hagyhatta pásztor nélkül az ő nyáját, azért most feltámadása után a drágalátos vérén szerzett nyáj pásztorává Szent Pétert teszi. És mivel ez sok munkával, sok fáradsággal jár és ezek elviselésére csakis a szeretet képesít minket, azért mielőtt e magas tisztséget reá ruházná, Jézus előbb Péter szeretetéről akar meggyőződni, erre nézve kér tőle vallomást. Mert Krisztus előtt csakis az a nagyobb, aki jobban szeret. Erre

a nagyságra törekedjünk, míg más nagyság felett csak mosolyogjunk. Péter már megtanulta, hogy nem szabad önmagában bíznia, azért mondta: Te tudod Uram! De azt már nem meri mondani; Jobban ezeknél, mert nem is olyan régen már szégyent vallott kérkedésével. Sohase akarjunk mások fölé kerekedni, mert ha a buzgalmunk alább hagy, szégyen szemre alul kerülünk.

2. Az Úr Jézus megismételi a kérdést és Péter ugyanúgy felel. Kétszer teszi, mert a lelkek pásztortól nem csupán szeretetet, hanem állhatatos szeretetet kíván meg. Állhatatosság nélkül nem sikeres a lelkipásztorkodás, a szeretet sem eredményes, a lelkiélet sem megfelelő. Boldog vagy te Péter, ki bizvást elmondhattad: Te tudod, hogy szeretlek téged! De mit mondhatunk mi, kik csak magunkat, kényelmünket, teremtményeket szeretünk és ha úgy néha napján szeretjük is az Istent, ez a szeretet hamar kihül

bennünk, csak tespedünk. Nem maradhat ez így tovább!

3. Az Úr harmadszor is felveti a kérdést. Szeretsz-e engem? Tette ezt azért, nehogy az apostolok valamikor is szemére vethessék az egyház fejének, Péternek, hogy Krisztust háromszor is megtagadta. Az apostolfejedelem tekintélyét akarta ezzel megszilárdítani. De a háromszoros tagadásnak jóvátételére is szolgált e háromszoros szeretetvallomás. Hányszor hibázunk, sőt vétkezünk mi, bár tennénk ugyanannyiszor istenszeretetünkről is hitet és vallomást! Indítsuk fel magunkban gyakran a hit és a szeretet indulatait, mert ezekből fakad minden jó. Péter megszomorodott, hogy Jézus harmadszor is ugyanazt kérdezte tőle, mert ez eszébe juttatta háromszoros tagadását, bánkódását, szégyenét; és megfélemlítette őt, mert bár most nem érezte magát bűnösnek, mégis félt a saját gyengeségétől. Ilyen a szentek félelme, akkor

is félnek, mikor semmi bűnnek sincsenek a tudatában, mert ez még nem jelenti azt, hogy a próbát is dicsérettel kiállják. De Krisztus a harmadszori vallomás után, már többet bíz Péterre: Legeltesd az én juhaimot, vagyis te légy a legfelsőbb, ne csak a rád bízott bárányokat, hanem a juhokat is legeltesd, a püspököket és papokat is, te legeltesd őket, az én tanításomat te nyujtsad nekik. Ők tévedhetnek, de te soha, te mindig az én igaz tanításomnak hirdetője és őre leszel. Ezért kellett neki a többinél jobban szeretnie Jézust és ezt háromszoros vallomással megerősítenie, mert Jézus földi helyettese leszen, legfőbb pap, legfőbb pásztor és legfőbb törvényhozó.

184. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Azt mondja az Irás, hogy amikor Jézus feltámadása után és a csodálatos halfogás végeztével étke-

zés után Pétert a nyáj legfőbb pásztorává tette, mindannyian érezték, hogy Ő az, az Úr az, de nem merték megkérdezni tőle. Valami fenséges sugár áradt ki lényéből és éreztette velük, hogy Péterre valami fenségest bízott. És most, amikor már Pétert mintegy beiktatta a helytartói székbe, feltárja előtte az ő jövő sorsát is: Mikor ifjabb voltál, felövezted magadat és jártál, ahol akartál; de midőn megöregszel, kiterjeszted karjaidat és más övez fel téged és oda visz, ahova te nem akarod. (Jn. 21, 18.) Megvígasztalta ezzel Pétert. Ne félj, nem tagadsz meg ezentúl engem, eddig is kész voltál meghalni érettem, de kérkedtél vele, azért engedtelek elesni, majd meghalsz érettem, sőt kiterjesztett karokkal, a keresztfán halsz meg. Mivel mi nem lehetünk bizonyosak afelől, hogy mások feszítenek majd keresztre, feszítsük Krisztusért fel a mi testünket minden vágyaival együtt. És ha mások ré-

széről érne minket valami gyötrellem, tárjuk ki karjainkat és öleljük át szeretettel keresztünket.

2. Jézus megjövendölte Péternek a keresztet, azt hordoznia kell, de arra is megtanítja, hogy mit kell tennie: Kövess engem! Mindig az én példám lebegjen szemed előtt! De nekünk is szól a tanítás, mert rendszerint azért gyengülünk el és futamodunk meg a kereszttek előtt, mert nem tekintünk az Úr példájára. Nézzünk azért mindenkor reá, mert ő a kezdet és a vég. És ezt mondván, így szóla neki: Kövess engem! Megfordulván Péter, látta utána jönni a másik tanítványt. (Jn. 21, 20.) Pétert Jézus hívja, míg János önként követi őt. Így van az. A szerető szív nem vár parancsra, önként vele tart. Hogy mi olyan lassan követjük, az csak szeretetünk lanyhaságára vall.

3. Péter kíváncsivá lett: Ezt tehát látván Péter, mondá Jézusnak: Uram, hát ez? Mondá neki Jézus:

Akarom, hogy ő így maradjon, míg eljövök, mi gondod rá? Te kövess engem! (Jn. 21, 21, 22.) Feddésben részesítette Pétert a kíváncsisága miatt. A jövődöt nem szabad kutatnunk, azért van az elrejtve előlünk. Mi azonban sokkal inkább megérdemeljük a feddést, mert kíváncsiságunk szinte határtalan. Pedig ugyan mi közünk mások dolgához, mit akarjuk minden áron tudni, hogy mi történik itt vagy amott, mit lessük, hogy mit tesznek mások, kikkel érintkeznek, kikkel és mit beszélgetnek? Jézus követése a mi dolgunk, erre ügyeljünk, minden mást bizzunk az Istenre.

185. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Az Úr mindjárt feltámadása után kijelentette, hogy majd Galileában meglátják őt, a feltámadottat. Szent Pál megemlékezik erről, hogy több mint ötszáz tanítvány várta ott

megjelenését. (Kor. I. 15, 6.) A szent asszonyok és mások szavára jöttek ott össze ennyien, hogy részesüljenek Krisztus ígéretében. Ime Krisztus az ő szeretetét nemcsak néhány kiválasztottra árasztja ki, hanem sokakra kiterjeszti. Mi is így tegyünk, ne csak eggyel barátkozzunk, hanem mindenkit szeressünk, mert az eggyel való barátkozás nem egyszer alkalmat ad az érzéki szeretetre. Az apostolok már többször is látták Krisztust, de azért: A tizenegy tanítvány pedig Galileába méne, ama hegyre. (Mt. 28, 16.) Egyrészt, hogy a nagy jóban ismét részesüljenek, másrészt, hogy mások is oda zarándokoljanak. A krisztusi lelkekben nincs helye az irigységnek, Isten adományát örömmel kell másokkal is megosztanunk. Elképzélhetjük, hogy a sereg mily nagy vágygal és minő érzelmekkel várta Krisztus megjelenését.

2. Jézus beváltja ígéretét és valóban megjelenik ott és abban az

időpontban, mert Isten hűséges az ő ígéreteinek teljesítésében. Bár mi is ilyenek lennénk! De mennyit ígérünk és csakis ígérünk, tenni már édes keveset teszünk! Mily hamis ez a világ és annak mégis oly híven szolgálunk!

3. Különös az emberi hitetlenség! Jézus előre megmondja, hol és mikor jelenik meg: Hová Jézus rendelte vala őket... és mégsem hittek egyesek még a saját szemeiknek sem: És látván őt, imádnak; némelyek pedig kételkedének. (Mt. 28, 16, 17.) Akik nem látták meg őt eddig, pedig hallották és így tudhatták, hogy másoknak már többször is megjelent, azok nem merték elhinni, hogy ők a feltámadottat látják. Ilyen az emberi szív, kemény, nem akarja befogadni az isteni sugallatokat. Istenem, csak e köszívet vedd el tőlünk. Kezdetben néhányan még kételkednek, de azután mindannyian a legmélyebb tisztelettel, imádattal, alázattal, örömmel és sze-

retettel imádják őt. Menjünk fel mi is a hegyre, az erények magaslatára, ott majd meglátjuk a megdicsőült Krisztust.

186. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Jézus feltámadása után mindent el akart intézni az ő anyaszentegyháza tekintetében. Már megadta a bűnbocsátó hatalmat, már megalkotta egyházának alkotmányát, Pétert téve fejévé, most az ötszáznál több tanu jelenlétében megadja a küldetést igéjének a hirdetésére: És hozzájuk menvén Jézus szóla nekik mondván: Minden hatalom nekem adatott a mennyben és a földön. Elmenvén tehát, tanítsatok minden nemzeteket, megkeresztelvén őket az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. (Mt. 28, 18, 19.) A tizenegynek mondta ezt az ötszáznál több imádója előtt. Ime, kik hirdethetik az ő tanítását az ő megbízásából. Mint Is-

tennek fia, mindig és örök jogon birtokában volt minden hatalomnak az égen és a földön, de most mint Isten-ember emlékszik meg e hatalomról, mint amelyet kiérdemelt keserves kínszenvedésével és halálával. Mi is hatalmasak lehetünk, mert a komoly önsanyargatás is ad ilyes hatalmat az ész, a porhüvely, az állati ösztön, a gonoszra való hajlandóság felett. Krisztus minden hatalom forrása, őt imádjuk, az ő hatalma alatt élünk és kérjük őt, hogy váljék szolgálatunk az ő dicsőségére és adjon nekünk krisztusi gondolkozású előjárókat.

2. Övé minden hatalom, a szolgálókat azért szerte küldi az egész világra tanítani. Nemcsak hatalmas, hanem jóságos is, azért hatalmát az emberiség javára akarja felhasználni. Szeressük ezt a hatalmas Krisztust, mert már nem egyszer tapasztaltuk az ő irántunk való jóságát. Mindenkit tanítsanak, senkit abból ki ne zárjanak, tehát már miránk is gon-

dolt. Nekünk is mindenkit kell tanítanunk legalább példával, még a szegényt sem szabad megvetnünk. Tanítsuk azért a jómódúakat éppen olyan örömmel, mint a szegényeket, a földhöz ragadtakat; sőt ezeket talán még nagyobb lelkesedéssel, mert róluk mondotta az Úr: Amit egynek ezen legkisebb atyámfiai közül cselekedtetek, nekem cselekedtetek. (Mt. 25, 40.)

3. Megkeresztelni küldi a tanítványokat, mert vége már az ó törvénynek, halálával új szövetséget kötött és ez új szövetség belépőjegye nem a körülmetéltetés, hanem a keresztség, nem keresztelő Szent János bűnbánati keresztsége, hanem az ő bűnbocsátó keresztsége az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Adjunk hálát Istennek, hogy az evangélium útján igánkat édessé, terhünket könnyűvé tette. Hálával tartozunk azért is, hogy mi részesültünk a keresztség szentségében, míg annyi millió pogány nélkülözi azt.

Nagy kegyelmeket nyertünk a szent keresztségben, mert minden bűnünk bocsánatát nyertük, nemcsak az átöröklöttét, hanem az addig elkövetettét is; Isten fiává és a mennyország örököséivé lettünk; Krisztus titokzatos testének, az anyaszentegyháznak tagjaivá váltunk. Keresztények, krisztusiak vagyunk, de mit használ ez a szép név, hogyha tetteink reánk cáfolnak, ha az csak gyalázatunkra válik. Úgy éljünk tehát, mint az Isten, a mi Atyánk fiaihoz illik.

187. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Amikor az Úr Jézus a tanítványokat elküldi szerte a világba, hogy minden népnek hirdessék az evangéliumot, három dologra ad nekik felhatalmazást, sőt parancsot: Hogy tanítsanak, hogy kereszteljenek, hogy követeljék az ő parancsainak megtartását. Tanítván őket megtartani mind, amiket parancsol-

tam nektek. (Mt. 28. 20). Nem azt mondja, hogy tudják, hanem, hogy megtartsák, mert az evangéliumi törvény nem pusztá tudást, hanem életet követel. És nemcsak ezt vagy azt a parancsot kell megtartaniok, hanem mind, mert: Aki egyben vétkezik, mindenikben vétkes lesz. (Jak. 2. 10.) Tartsuk meg tehát mind, mert ezen fordul üdvösségünk. Nem nehezek az ő parancsai, mert az parancsolja ezeket, aki szeret minket.

2. Jézus nemcsak egyszerűen parancsol, hanem a megtorlást is kijelenti: Aki hiszen és megkereszteltetik, üdvözülni; aki pedig nem hiszen, elkárhozik. (Mt. 16. 16). Tőlünk függ az üdvözülés és az elkárhozás egyaránt. Üdvözülni akarunk? Ide hit kell, de élő, tettekben megnyilvánuló hit, és keresztség. Adjunk hálát Istennek az igaz hitért és a szent keresztségért, de azután legyünk rajta, hogy életünk hitünket visszatükrözze. Szánakozó szívvel imád-

kozzunk azokért, akik még a sötét-ségben ülnek, kik tévhitben vannak.

3. Jézus egész földi élete természetesnek látszott ugyan, de művei elárulták az ő istenségét. És mivel az ember nem tudja levetni az ő emberi mivoltát, számtalanszor csodát művelt, feltámadása volt a leg-szembeszökőbb, hogy az emberek szemét felnyissa, és megértesse velük, hogy van egy másik világ is, és ezt a másvilági örök boldog életet akarja nekünk adni. Azért, amikor a tanítványoknak küldetést ad, hogy ők vissza ne riadjanak a szinte lehetetlentől, mindjárt megígéri nekik, hogy tanításukban segítségükre lesz, és csodákkal siet majd támogatásukra: Azokat pedig, kik hisznek, ezen jelek követik. (Mk. 16. 17.) És így is történt. Szent Bernát gyönyörűen mondja, hogy bár ezek a jelek az Egyház elterjedése kezdetén szükségesek voltak, még most is megtörténnek lelki értelemben. Így szól: Ördögöket üzünk, mikor

a bűnöket gyökerestül kiirtjuk; új nyelveken beszélünk, amikor a régi bűnös beszédek megszűnnek ajkainkról elhangzani; kígyókat veszünk fel, amikor kiirtjuk, kioltjuk a mérgezett, a gonosz sugallatokat; halálosat iszunk ártalom nélkül, amikor a kísértéseket érezzük ugyan, de azokban bele nem egyezünk; a betegekre tesszük kezeinket, és azok meggyógyulnak, amikor a beteges hajlandóságokat, érzéseket, a jó cselekedetekkel eltakarjuk.

Ötödik hét húsvét után.

188. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Jézus elküldötte tanítványait az egész világra, hogy hirdessék az evangéliumot. De a tanítványok emberek lévén, méltán féltek attól, hogy a Krisztusi küldetésnek nem tudnak majd eleget tenni. Nem té-

vednek-e majd a tanításban, meghallgatják-e majd őket, elhiszik-e majd tanításukat? Jézus azért nem csak küldetést ad nekik, hanem megígéri, hogy jelek követik tanításukat, és nem fognak tévedni sem, úgy hirdetik majd az ő igéit, mint ahogyan ő értette, azért, hatalmas ígéretet tett nekik: Íme én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig! (Mt. 28. 20). Mint juhokat a farkasok közé, küldötte tanítványait, tömérdek baj és viszontagság várt rájuk, azért megvigasztalja, felbátorítja őket: Íme én veletek vagyok! Ez nekünk is szól. Ne féljete emberek, kik útjaimon jártok, veletek vagyok, nem úgy, hogy semmit se szenvedjete, hanem ami még nagyobb, hogy az ádáz gyűlölség semmiféle kegyetlensége se tudjon rajtatok erőt venni.

2. Veletek vagyok! Úgy is mint Isten, úgy is mint Istenember. Mint Isten mindeneket betöltök, ha nem is láttok, én látlak titeket, és figye-

lem, miképpen cselekedtek. Lám miért kell jót cselekednünk! Ha érezzük, hogy Isten szeme rajtunk, mindjárt buzgóbbak leszünk. Veletek vagyok úgy is mint Istenember a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Ki foghatja fel ezt a jótéteményt? Szeressük érette az Istent.

3. Én veletek vagyok! Veletek a megszentelő kegyelem útján, ez összeköt titeket velem. Mennyire kell tehát örködnünk, hogy ezt a megszentelő kegyelmet el ne veszítsük. Veletek vagyok segítő kegyelmeim révén, és velök természetfeletti erőt adok nektek a keresztény, a krisztusi életre. De hogy e kegyelmek élő erővé váljanak bennünk, az már rajtunk múlik. Bár mindig elfogadtuk volna az Isten kegyelmeit, de más emberek volnánk! Veletek vagyok különös gondviselésem útján, mellyel kit-kit végcéljának, az örök életnek elérésére vezetek. Mit adjunk Istennek e sok-sok kegyért? Csak azt, hogy szív-

vel és tettel legyünk mindenkor vele.

189. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. A mi Urunk Jézus Krisztus dicsőséges feltámadása után még negyven napig megjelent emberi testben a földön, és csak a negyvenedik napon ment fel tanítványai szeme láttára az ő országába, a mennybe. Utolsó megjelenése a negyvenedik nap délelőttjén volt. Ekkor evett velük, hosszasabban elbeszélgetett velük, és eltávozását bejelentve megvigasztalta őket, hogy maga helyett majd hamarosan elküldi a Szentlelket: Végre a letelepedett tizenegyenek jelenék meg, és szemökre hányá hitetlenségöket. (Mk. 16. 14). Micsoda kedvesség! Mielőtt elmenne, még egyszer búcsúzik, eszik velük már megdicsőült testben. A magas állás nem zárja ki, sőt talán még jobban megköveteli tőlünk, hogy leereszkedjünk azokhoz, akik-

kel élünk. Hogy korholta őket, ez csak szeretetből történt, mert minél tisztábbaknak óhajtotta őket. Most senki sem mentegeti magát. Így kell fogadni a dorgálást, és meg kell abban becsülni a szeretetet.

2. Az Úr búcsúzik: Ahhoz megyek, ki engem küldött. (Jn. 16. 5). Hogy miről beszélgetett az Úr ez utolsó napon tanítványaival, arról az írás nem emlékezik meg, de olyasvalamiket mondhatott, mint amiket az utolsó vacsora alkalmával mondott. Megismételni jó volt ezeket, mert akkor a tanítványok lelkét annyi minden elfoglalta, hogy csak összbenyomásuk volt, a részleteket már nem tudták megkülönböztetni. Akkor az Úr szenvedésre és halálra menőben búcsúzott el tőlük, de most azzal, hogy elfoglalja Atyja jobbján a dicsőség székét. Akkor szomorkodtak az emberen, de azért most is árváknak érezték magukat, mert íme itt hagyja őket az ő isteni Mesterük. De el nem hagyja őket. Mi

már inkább bánkódhatunk, amikor eltávozik tőlünk az Isten az ő kegyelmével, amikor bűnbe esünk, mert ez már veszedelmes dolog. A tanítványok szomorúságát az okozta, hogy emberi testben itt a földön már nem láthatják az ő Urukat. Ne keressük az érzékelt áhítatot, hanem az igazi, bűntől ment életre törekedjünk; ez a fontos, míg a másikat bízunk Istenre.

3. Hogy a tanítványokat az ő eltávozása le ne törje, az Úr lassan előkészítgette őket a valóságra. Negyven napon át meg-megjelent nekik, de csak rövid időre, dicsőült testben nem soká maradt közöttük. Emberekkel volt dolga, azért tudta azt a régi igazságot, hogy nehezen és fájó szívvel válunk meg azoktól, akikkel állandóan és meg-hitten érintkeztünk. A teremtményektől is, meg a magunk kényelmétől is legjobb lassabban megválni. Eleinte csak ritkábban, szinte futtában éljünk velük, később már köny-

nyen bírjuk azokat teljesen nélkülözni.

190. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Az Úr mennybemenetele napján okvetlenül megvigasztalta az apostolokat, mert a válás mindig fájdalmas, még akkor is, amikor tölünk boldogabb honba távoznak. Azt ismételhette meg tanítványai előtt, amit Szent János feljegyzése szerint az utolsó vacsorán már megmondott nekik: Hasznosabb nektek, hogy én elmenjek, mert ha el nem megyek, a Vigasztaló el nem jő hozzátok; ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok. (Jn. 16. 7.) Nem magára gondolt, pedig halála után méltán megillette őt a dicsőség széke Atyjának jobbján; csak öreájuk: Hasznosabb nektek! Hadd értsék meg már egyszer az apostolok, hogy mindenkor csakis az ő javuk lebegett szemei előtt, akár szenvedésre képes, akár dicsőült

testben is volt közöttük, és most is azt akarja elősegíteni. Az illik a krisztusi lélekhez, hogy minden cselekedetében a közjót, mások üdvét és ne magát tartsa szem előtt. Ezenfelül az az Isten, aki mindent érdeünkben tett, talán csak megérdemli tőlünk, hogy bármit tegyünk is, azt Istenért tegyük.

2. Az apostolok még mindig a testben levő Istenembert szerették Jézusban, testesen szerették őt, önmagukat szerették benne. Éppen azért hasznosabb volt reájuk nézve Jézus elmenetele, mint itt maradása, mert így már nem szerethették őt érzékiesen, a hitük tökéletessé vált, reményük és szeretetük pedig meg-nemesedett. Krisztus ugyanis tiszta, szent, lelki szeretetet akar tőlünk, nehogy a szeretetbe önzés keveredjék, és ez útját állja a Szentléleknek. Mert a rendetlen indulatok csak távol tartják tőlünk a Szentlelket, amint Szent Bernát mondja: A lelki kegyelem teljessége nem fér

bele a már elfoglalt és megtelt lélekbe.

3. Jézus nyíltan megmondja az apostoloknak, hogy a Szentlélek eljövetele az ő mennybemenetelétől függ. Így rendelte ezt az Isten, hogy a még mindig testhez kötött vigasz megszűnjék és a teljesen szellemi lépjen helyébe. Az Isten rendelése az is, hogy általán ne érezzük a mennyei és lelki dolgok édességét, míg csak el nem szakítottuk a földi és testi kötelékeket. Nem érezzük a lelkiek ízét? Magunkra vessünk, mert még földiesek, testesek vagyunk. Távolítsuk el ezeket az útból, és mindjárt másként leszen.

191. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Miután Jézus mennybemenetelének napján együtt étkezett és kedvesen elbeszélgetett apostolaival, titokzatos parancsot ad, hogy a városban maradjanak, míg nem felsőbb

erőt kapnak onnan felülről; majd kivezeti őket Bethániába, és az olajfák hegyére: Ti pedig maradjatok a városban, mígnem felruháztatok erővel a magasságból . . . Kivivé őket végre Bethániába. (Lk. 24. 49, 50.) Amely olajfák hegyének hivatik. (Ap. cs. 1. 12.) Titokzatos intézkedés valóban, de a Szentlélek eljövételére elő kell készülniök, miként mi is csak ekkor vesszük őt. Maradnunk, ülnünk kell, vagyis nagy lelki nyugalom honoljon bennünk, ne zavarja meg azt semmi, se teremtmény, se rendetlen szenvedély. A városban maradjunk, vagyis még kötelmeink és ügyes bajos dolgaink végzése közben is őrizzük meg ezt a nyugalmat. És várjunk, Isten akaratán megnyugodva várjunk, vágyakozzunk, ennek az ideje előttünk rejtve van. Felsőbb erőt kapunk, tehát tudatában kell lennünk a magunk gyengeségének, hogy a Szentlélek nélkül gyengék és mindenre képtelenek vagyunk, mert egyedül

tőle nyerünk minden erőt. Ezzel az erővel megerősítve már ma szálljunk szembe ellenségeinkkel.

2. Hogy Jézus Bethániába vezette tanítványait, az talán azért történt, hogy elbúcsúzzék Máriától és Magdolnától, vagy még hihetőbb, az ott tartózkodó édes Anyjától, és meghívja őket dicsőséges mennybemenetelére. A két nővér meg is érdekelte ezt a kitüntetést, míg a Szűzanyát egyenesen megillette az. Márta sokszor megvendégelte az Urat, Magdolna pedig sok időt töltött Jézus lábainál, hallgatva őt. Isten nem szokta elfelejteni a neki tett szolgálatokat. Bár mi se felejtőnk el soha, hogy mivel tartozunk Istennek a vett kegyelmekért.

3. Jézus utolsó útja az Olajfák hegyére vezetett. Mit érezhettek ezen az úton most az apostolok! Nem is olyan régen együtt voltak itt éjnek idején Jézussal, ki akkor szomorú volt mindhalálig, ők meg aludtak és itt fogták el az ő Mes-

terüket, itt futottak meg ők mellőle. Szégyen és fájdalom, öröm és boldogság ragadta meg az ő lelküket. Most boldogan csókolgatták az áldott sebhelyeket. Jézus az Olajfák hegyén kezdette meg gyalázatát és kínszenvedését, most innen akar felemelkedni az ő dicsőségébe, boldogságába. Ne feledjük, a viszontagságok és szenvedések csak a dicsőség kezdetét jelentik. Nem a világias élvezetek, nem az érzéki gyönyörök, hanem a keresztek útja vezet az égbe. Szépen mondotta Szent Teréz: Vagy szenvedni, vagy meghalni!

192. ELMÉLKEDÉS.

Áldozó csütörtök.

Urunk mennybemenetelének ünnepe.

1. Az Úr Jézus, mielőtt itthagyt volna a földet, hogy a mennyekben elfoglalja királyi trónusát, az Olajfák hegyére kivezetett apostolait megáldotta: Felemelvén kezeit, megáldá őket. (Lk. 24, 50.) Hogy mely

szavak kíséretében áldotta meg őket, nincs megírva. Talán azért nincs, mert az utolsó vacsorán mondott imát mondva áldotta meg őket: Szent Atyám! Tartsd meg őket a te nevedben, kiket nekem adtál, hogy eggyé legyenek, mint mi vagyunk. (Jn. 17, 11.) Krisztus áldása nem pusztán jókívánság, mert ő meg is adja a kért kegyelmet. Oh áldjon meg minket is az ő mennyei áldásával, ne földi áldással, mert az már nem elégít ki minket, meg nem is tesz boldoggá.

2. Áldás után az Úr: Szemük láttára felemelkedék. (Ap. cs. 1, 9.) Nem pusztán csak felemelkedni látták őt, hanem amiként a rendkívüli, dicsőséges, boldogító látvány alkalmával történni szokott, szívük eltelt érzelmekkel, átéreztek ennek a percnek minden örömét, csodálatát, vágyát. E szent érzelmeknek bizonyosan kifejezést adtak valamilyen módon. Elmondhatták egyenként: Vigy engem is magaddal! Vonj ma-

gad után! Oh, ha minket is eltöltenének e szent indulatok és elmondhatnánk velük: Vonj magad után! Felemelkedett és nem egyszerűen eltűnt a szemeik elől, hogy mennél tovább csüngjenek rajta szent gerjedésekkel. A pillanatnyi érzelmek sohasem vernek gyökeret, azért minden szent eltökélést, gerjedelmet, melyet Isten jóvoltából imádság közben érzünk, mélyítenünk, ápolnunk és meggyökereztetnünk kell.

3. Felemelkedett, de előbb megalázódott. Megalázta magát . . . annak okáért Isten is felmagasztalta őt. (Filip. 2, 8, 9.) Mennél jobban megalázzuk magunkat, annál magasabbra emelkedünk. Égbe emelkedni csak megalázódással lehet, ez oda a kiinduló pont. Hogy pedig fölment, mi egyebet jelent, mint hogy le is szállott. (Eph. 4, 9.) Krisztus ígérete is az alázatosoknak szól: Aki magát megalázza, felmagasztaltatik. (Lk. 14, 11.) Ne ígérjünk magunknak mennyországot, míg csak el nem

hagyjuk a kevélység útját és rá nem lépünk az Úr útjára, az alázatosságéra.

193. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. A mennybe emelkedő Úr Jézust álmélgodva és imádattal nézték az apostolok. De nem sokáig nézhették, mert: És a felhő befogadá őt szemeik elől. És midőn nézték őt, az égbemenőt, íme két férfiú álla melljük . . . kik mondák is: Galilei férfiak! Mit állotok az égbe névén. Ez a Jézus, ki fölvétetett tőletek az égbe, úgy jő majd el. (Ap. cs. 1, 9, 10, 11.) Örömük egyetlen tárgyát fényes felhő takarja el szemeik elől. Ez a felhő Isten fényugaraiból alakult. Isten néhanapján a mi lelkünk elől is elrejtőzik, a fényesség befogadja őt és nem tudunk behatolni az isteni titkokba. Miért? Hogy a szemlélődés miatt el ne hanyagoljuk a felebaráti szeretet kötelmeit,

vagy hogy ez elrejtőzés alázatos elszenvédeése által csak még jobban tessünk isteni Felségének. Baj azonban, hogy a mi szemeink előtt más felhők szokták elfődni az Urat; a kínzó szenvedélyek, a gonosz indulatok és ezek miatt nem láthatjuk az Urat. Oh jöjj el, te mennyei Szél és üzd szét, oszlasd el ezeket a fellegeket.

2. Az apostolok, alig hogy Jézus eltűnt szemeik előtt, máris megrovást kapnak, mert álltak. Mi, kik itt e földön csak utasok vagyunk, nem állhatunk meg, nincs ahhoz jogunk, hanem erényről-erényre kell haladnunk. Korholásban részesülnek, mert az égbe néztek. Jó lett volna ez; de hát soha el nem juthatunk az égbe, ha csak sóhajtozunk, vágyakozunk, márpedig az apostolok ezt tették. Dolgoznunk, fáradoznunk kell az egekért, mert Isten, a mennyek országa erőszakot szenved. Sajnos, talán még feddés sem érhet minket, hogy az égbe nézünk, mert ugyan

ritkán tekintünk fel oda, annál kevésbé dolgozunk is érte. De ezen túl: Szemeim mindenkoron az Úron vannak. (24, zs. 15.)

3. Ne felnézzenek, hanem érte dolgozzanak, akarta a két angyal az apostolokkal megértetni; mert ez az Úr Jézus még egyszer eljön, hogy számon kérjen, ítéljen; míg most azért ment fel a mennyekbe, hogy szószólónk legyen az Atyánál. Ezek az ígék inkább nekünk szóltak, hogy soha ne feledkezzünk meg Jézusról, mert még egyszer eljön az ég felhőiben, nagy fenséggel és dicsőséggel, de mint igazságos Bíró. Ne bántsuk meg azért őt soha, hanem kövessük őt, az égbemenőt, hogy ne kelljen félnünk az eljövendőtől.

194. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Jézus mennybemenetele szemmel látható volt, de mint a zsoltáros énekli: Fölmégy a magasba, fogva

viszed a fogságot. (67, 19.) Nem ment ő egyedül. Ezt szemmel az apostolok már nem láthatták. Mert kíséretében voltak a limbusban fogva tartott szentek lelkei, kiket a szeretet bilincsekbe vert és most dicsőségessé tették az ő bevonulását a mennyekbe. Most megemlékeztek minden szorongatásukról és örvendettek, hogy elérték a szabadulás óráját. Nézzük csak gyakran, hogy mily kedvesek az erők Urának hajléki és majd megundorodunk a földtől. Vágyakozzunk mi is az Isten fiainak szabadsága után, mert most a szenvedélyek és gonosz vágyak bilincseiben nyögünk. Ne feledjük, hogy az apostoli férfiaknak nem egyedül, hanem kísérettel kell az égbe menniök, a pokol tornácából kiragadott lelkek kíséretében.

2. Diadalmas mennybemenetelekor Jézus elé jönnek az angyalok, üdvözlik őt a pokoli hatalmak győzedelmes legyőzőjét, mint az elvesztett juhait megtaláló pásztort, mint

a tékozló fiút visszanyerő Atyát. Azért énekli a zsoltáros: Isten szekere több tízezernél, ezerek az örvendezők. (I. 67, 18.) Üdvözljük mi is velük egyetemben Jézus Krisztust. Hiszen nagyon sokba, a vérébe és életébe került neki e diadal, hogy kiragadjon minket a pokol karjaiból, azért meghalnia kellett. Minket keresett fel, mint eltévelyedett juhait, minket ölelt keblére, mint megtért tékozló fiait. Miért ne örvendeznénk, miért ne hálálkodnánk azért, miért ne tökélnénk el magunkat az ő hűségese követésére!

3. A zsoltáros azt mondja: Felment az Isten örvendezéssel (46, 6.) Ki tudná kellően leírni a vigasság emez énekét! És énekeltek a lelkek és ennél kedvesebbet a diadalmas Krisztusnak már nem mondhattak: Megváltottál minket Úr Isten, a te véreden. Az angyalok pedig így zengedeztek: Méltó a Bárány, aki megöletett, elvenni a koronát! Örvendezzünk velük mi is, mert minket

is megváltott az ő vérén. Oh mily magas a mi méltóságunk! Ezt csak nem szennyezhetjük be? És ha korona illeti meg a megöltet, öljük meg mi is magunkban a régi, a bűnös embert.

Hatodik hét húsvét után.

195. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Atyám! A munkát elvégeztem, melyet reám bízál, hogy megcselekedjem... és most dicsőíts meg engemet Atyám! (Jn. 17, 4.) Ezt mondhatta az Úr Jézus, amikor felment Atyjához a mennyekbe. Bemutatta neki sebeit, jelentette neki a nagy mű elvégzését, felajánlotta neki a lelkek seregét, teljesítette a parancsot, azért kérhette is a dicsőséget. És mi, mi hogyan állhatunk az Atya elé? El mondhatjuk-e bizvást: Befejeztem a művet? Hiszen oly töké-

letlen az engedelmességünk, Krisztusért és Krisztussal oly keveset, vagy tán éppen semmit sem túrtunk, szenvedtünk és lelket, oh tán egyet sem tudnánk neki bemutatni, mert felebarátunk lelki üdve alig fekszik szívünkön. De rajta! hogy amikor eljő a felelés órája, örömmel állhasunk Atyánk elé.

2. A zsoltáros már régen megénekelte Jézus megdicsőülését a menyekben: Mondá az Úr az én Uramnak: Ülj az én jobbomra. (109 1.) Mint az Atya egyszülötte mindig is ott ült, de most mint Istenember, mint a szent Szűz szülötte is dicsőült testben elfoglalja azt Atyja szavára az Atya jobbján. Itt imádják őt az angyalok és szentek; de ül, jeléül annak, hogy fensége, hatalma, minden teremtet lényre kiterjedt. És íme ez a dicsőséggel és tisztelettel koronázott Jézus a mi testvérünk, aki megalázta magát, engedelmes lévén mindhalálig és éppen ezért az Isten is felmagasztalta őt,

hogy lássuk, íme az alázatosság a dicsőségre vezető biztos út.

3. Ül az Istennek jobbjára felől, írja Szent Márk. (16, 19.) Innen parancsol és ítél. Parancsol, de előbb maga is teljesíti a parancsoltakat, saját példájával megfűszerezi, megédesíti, amiket parancsolt. Gonosz egy szolga, aki vonakodik teljesíteni azt, amit az ő ura nem restelt megcselekedni. De sokszor ilyenek vagyunk! Ítél, de amikor ítél, látja a szívek rejtekét is. Ha már mint Atyánkat és Testvérünket nem is szeretjük őt, legalább féljünk tőle, mint jövendő Bíránktól. Az embereket csak meg tudjuk tévesztetni, de őt, őt már ámitani nem lehet.

196. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Krisztus mennybemenetelekor felnyíltak az egek kapui; melyeket öszüleink bűne elzárt előttünk. Felharsant Krisztus bevonulásakor:

Emeljétek fel fejedelmek a ti kapuitokat és emelkedjétek föl örök ajtók! (23. zs. 7.) Felemelkedtek azok most már mielőttünk is, csak akarunk kell és bejuthatunk azokon keresztül az örök dicsőségbe. Menynyit siránkoztak s bánkódtak az ősatyák amiatt, hogy a mennyország kapui előttük zárva valának! És mi örvendünk-e annak, hogy már megnyíltak? Mert az ő örömük háttartalan volt. Lám, mily szörnyű valami a bűn! És egyetlen bűnünk újra elzárhatja előlünk a mennyeket! Ne vétkezzünk, forduljunk el utálattal a bűntől, nehogy amikor zörgetünk e kapukon, azt halljuk belülről: Bezárják a kapuk.

2. De nemcsak megnyílt előttünk a mennyek országa, hanem Jézus azért ment fel oda, hogy ott nekünk helyet készítsen: Elmegyek helyet készíteni nektek. (Jn. 14, 2.) Nemcsak kínszenvedését és halálát fordítja lelkünk üdvére, hanem még az ő dicsőségét is, hogy ahol ő van,

a mi fejünk, ott legyenek a tagok is. Mily jóságos is az Isten, egészen a mienk, azért nekünk is egészen az övéinek illik, sőt kell lennünk. Legyünk övéi a gyalázatban és hírnévben, a dicsőségben és szégyenben egyaránt, ennyit csak megérdemel az az Isten, aki még a mennyei boldogságát is megossza velünk.

3. Nemcsak helyet készít, hanem még szószólónk is Jézus a mennyekben: Szószólónk van az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus. (Jn. 1, 2, 1.) Micsoda nagy kegyelem! Legyünk bár bűnösök, sőt visszaeső bűnösök, azért kétségbe esnünk még nem szabad, van még remény, van hatalmas szószólónk, aki közbenjár érettünk, aki szent sebeit bemutatja az Atyának érettünk, hogy azok láttára lecsendesedjék velünk szemben az ő haragja. De tegyük magunkat méltókká az ő szószólására, bízzuk magunkat egészen rá, hogy járjon közben érettünk. Ne felejtjük azonban, hogy ő nem kö-

nyörög a világért. (Jn. 17, 9.) Ne a világ, hanem Jézus törvényei szerint élünk ezután.

197. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Krisztus mennybemenetele szinte meghív minket a mennyek országába, ezért a jó keresztény követi a zsoltáros szavait: Fölmeneteletekről gondolkodik szívében a könnyhullatások völgyén. (I. E. 83,6, 7.) De a mennyekbe jutás nem egy lépés, ez a felemelkedés nem is egyféle. Az első lépés kivezet a könnyhullatások völgyéből, ez a lélek megtisztulása. Ebből a völgyből szinte lóháton kell kijutnunk, miként Szent Ágoston oly szépen mondja: Ülj lóra, a te féktelen szenvedélyeid ezek a lovak, ha alattunk vannak azok, máris felemelnek téged. Sarkantyús láb kell ide, lábbal kell tipornunk e világot, meg jómagunkat is, a nemes önmegvetés sarkantyús lábával.

2. A második lépés már könnyebb, de állandó lépésről-lépésre haladást követel meg, megállást nem tűr, csak előremenetelt. Miként a zsol-táros énekliről: Erényről erényre mennek. (83, 8.) Hogy meddig, az nincs megszabva, mert a parancs így szól: Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok! Tehát mindig tart az út, mígnem elérünk oda. Mindennap és mindig csak előre, ez a jelszava a szentek ösvényén járóknak, minden alkalmat megragadnak, mert félnek, hogy az elmulasztott alkalmak többé vissza nem térnek és azért minden nap újra meg újra buzgalomra serkentik magukat.

3. A harmadik lépés már eléri a célt. Addig haladnak lépésről-lépésre: Míg meglátják az istenek Istenét Sionban. (83. zs. 8.) és egyesülnek vele. Erre akkor jutunk el, amikor Isten a mi mindenünk és kívül semmit sem akarunk, nálánál jobban senkit és semmit sem szere-

tünk, senkitől és semmitől sem félünk. Oh de mi ugyan mikor juthatunk el az Isten hegyére, amikor még mindig csak magunkat bálványozzuk és a földieket szeretjük, mikor oly könnyen visszatartanak minket a jótól az emberi tekintetek! Istenem és mindenem, mikor leszek már egészen a tied?

198. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Uruk mennybemenetele után a tanítványok az angyalok szavát megfogadva, visszatérnek Jeruzsálembe: És imádva visszatérének Jeruzsálembe. (Lk. 24, 52.) Elhagyják azt a helyet, ahol még oly szívesen sokáig elidőztek volna. Ime, még az örömben is uralkodni kell magunkon, azokban is határt kell ismernünk, mert az engedelmesség többet érő. Pedig, de sokszor nehezünkre esik, hogy máshová helyeznek minket, hol új emberekkel

és szokásokkal találkozunk, hol sok kényelemtől elesünk és nincs annyi lelki örömünk. De hát az engedelmesség szentebb dolog. Imádva tértek vissza az apostolok, de előbb összecsókolgatták az áldott Jézus lábnyomait. Bár így imádnánk mi is az ő lábnyomait és az ő, az erényes élet nyomdokain haladnánk!

2. Az evangélista még hozzá teszi: Nagy örömmel! (Lk. 24, 52.) Miért ne töltötte volna el őket a nagy öröm, amikor látták az Úr dicsőségét, vették az ő áldását minden munkájukra és így sikeres működésre számíthattak, mikor hallották ajkairól az ígéretet, hogy számukra helyet készít a mennyekben, tehát majdan ők is mennybe jutnak. Isten igaz szolgái csak ilyesmiknek örülnek, a hiú és ártalmas dolgokban csak a világiás lélek leli kedvét.

3. Hogy Krisztus parancsát teljesítsék, Jeruzsálemben együtt maradtak az apostolok: Midőn bementek,

egybegyülének a felső teremben, ahol tartózkodnak vala. (Ap. cs. 1, 13.) Ismerték már gyarlóságukat, azért bezárkóztak, nehogy esetleg ismét elbukjanak, ha már a felülről jövő erő vétele előtt künn járnak. Mert ugyancsak semmit sem tehetünk meg anélkül, ki megtehet mindeneket; azért öreá támaszkodják az emberi gyarlóság mindenkoron, a kettő együtt mindent megtehet.

199. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök

1. Szent Péter, az apostolok feje, mindjárt Krisztus mennybemenetele után az apostolok létszámát igyekezett teljessé tenni, azért az áruló Júdás helyébe más apostolt választott. Be kell teljesedni az írásnak, mondotta, az ő tisztségét más nyerje el. (Ap. cs. 1, 16. 20.) Ime az Úr-Isten bölcs intézkedése, a hiányt azonnal mással tudja és akarja pótolni, mindenkor ad egyházának al-

kalmas szolgálakat. Hogy mi most az Isten szolgálatában állunk, hogy mi az ő igaz egyházában születünk, ez csak kegyes pótlás az Isten részéről. Féljünk és rettegjünk tehát, legyünk alázatosak, mert íme az ő apostolainak egyike is elbukott és mással pótolták.

2. És előállítanak kettőt: Józsefet és Mátyást... és imádkozván mondanak: Mutasd meg Uram, melyiket választottad. (Ap. cs. 1, 23. 24.) Nem pártoskodnak, hanem imádkoznak, és teljesen Istenre bízzák, mutassa meg, melyiküket jelöli ki utódnak. Ez a helyes választás. Hogy az előjáró választás nem mindig a legalkalmasabbat juttatja diadalra, annak oka nem más, mint hogy személyek harcává válik és az imádságot elmulasztják. Pedig igen nagy hiba ez, igen nagy bajok szülő oka a rossz előjáró. De hát rendszerint csak a magunk kárán tanulunk.

3. Józsefet és Mátyást jelölték és a második jelölt lett az apostol:

Azután sorsot vetének és a sors Mátyásra esék. (Ap. cs. 1, 26.) József nem zúgolódik, pedig őt csak igaz névvel emlegették, Mátyás meg nem kevélykedik el, mert mindketten örömmel megnyugosznak az Isten akaratán. Így van ez rendjén. Ha Isten minket választ ki, legyünk olyanok, mint Mátyás; ha mellőznek minket, ott van József, az igaz példája számunkra.

200. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Krisztus azt parancsolta meg utolsó megjelenésekor az apostoloknak, hogy: Maradjatok a városban, mígnem felruháztattok erővel. (Lk. 24, 49.) Visszavonultak tehát a nyilvánosságtól és várták az Isten ígétét, a Szentlelket. Szent visszavonultságban, távol a világ zajától éltek, mert a Szentlélek az Isten nyelve beszédét nem hallják meg az utcán, nem értik meg a nagy világ-

ban, hanem csakis a lélek magába-szálltságában. A nagy elfoglaltság és elszórakozás miatt nem értheti meg senki a benső sugallatokat. Az elszórakozott, teljesen lefoglalt lélek nem tud Istennel járni. Az apostolok visszavonultak, hogy vehessék a Szentlelket, mi sem tehetünk másképpen.

2. Hogy a Szentlelket megnyerik, azt Krisztus szavai után biztosra vették, de mert az időpontot nem tudták, állandóan szent visszavonultságban éltek, hogy a Vigasztaló mindenkor készen találja őket. Nagy, hosszútűrés és léleknemesség nyilvánult meg e várakozásban; szent vágyakozásuk szent közömbösséggel is párosult, hogy akkor jöjjön, amikor Istennek tetszik. Lám még a lelki vigasztalásban is fontos a szent közömbösség. Az Istenre kell bízunk, adjon vagy ne adjon, mikor adjon és mennyit adjon, mert csak egyet kell és szabad akarnunk, hogy legyen meg mindenben és mindenkor az Isten szent akarata.

3. És hogyan imádkoztak: Állhatatosak valának egyakarattal az imádságban. (Ap. cs. 1, 14.) Tudták azt, hogy Isten jó lelket ad a tőle kérőknek, azért az imádságnak éltek e szent visszavonultságban. És mit kérhettek mást, mint hogy jöjjön el mint a szívek világossága, töltsse be égi fénnel úgy az ő, mint mások szívét, hogy jöjjön el mint lángoló tűz és gyujtsa úgy az ő, mint mások szívét Istennek szeretetére és így tudják teljesíteni mindazt, ami apostoli hivatásukkal már vele jár. A Szentlelket csak imádsággal vonjuk le szívünkbe, ha kellőképpen imádkozunk, bizonyosan megnyerjük.

201. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Az apostolok Krisztus menyekbe emelkedése után mindnyájan együtt imádkozva várták a Szentlelket. És az imádságban állhatatosak valának egy akarattal... az

asszonyokkal és Máriával, Jézus Anyjával. (Ap. cs. 1, 14.) Nem hiányzott itt már Tamás sem, mert szegyenkezve tapasztalta már, hogy mily nagy jótól fosztotta meg magát az, aki a többiektől, a közösségtől távol marad. A közös élet nagy szentté teszi azt, aki annak minden gyakorlatában szívvel-lélekkel részt vesz. Mert lehet a remeteélet kényelmesebb és édesebb, de a közös élet, ha nem is édesebb, azért mégis üdvösebb, mert nagyobb lemondással és több csiszolódással jár, és így több érdemet és kegyelmet nyújt számunkra. A különködő nem részesül a közösségnek jutott kegyelmekben, sőt éppen mert különvállik, legtöbbször méltatlan az egyeseknek nyújtott kegyelmekre is. Legyünk ott, ahol mindannyian Isten fiai.

2. A legnagyobb egyetértés és egyértelműség volt meg az apostolok eme gyülekezetében, amit már Mátyás megválasztásakor is elárultak. A szeretet közösségét nem zavar-

hatja meg sem a sokaság, sem a származás vagy természetes tehetségek különbözősége. Azért az első keresztények is egy szív és egy lélek valának. A Szentlélek a szeretet lénye és annak köteléke. Ezt a köteléket nem szabad elszakítani semminek, sem pártoskodásnak, sem nemzeti érzésnek, sem személyválogatásnak, sem külön barátkozásnak, sem nemzetiségi kérdéseknek, sem a természetes tehetség iránt való ragaszkodásnak.

3. Azt tanítják neves hittudósok, hogy a Boldogságos Szűz Mária kiérdemelte azt a nagy kegyelmet, hogy az Úr előbb testesüljön meg. Lehet, hogy a Szentlélek gyorsabb eljövételét is ő eszközölte ki. Imádsága mindent kivihet szent Fiánál. Az apostolok bizonyára egyesültek az ő imádságával. Nagy tisztelet, szeretet és bizalom illeti meg ezért a Szent Szület, a mi részünkről is, az ő kezébe tegyük könyörgéseinket, hogy ő mutassa be azokat

Istennek és így méltók legyenek arra, hogy Isten színe elé jussanak.

Pünkösöd hete.

202. ELMÉLKEDÉS.

Pünkösdvasárnap.

1. Mikor érkeztek a pünkösöd napjai — így szól az Irás — mindnyájan egy akarattal ugyanazon helyen valának. (Ap. cs. 2, 1.) Maga az időpont is titokzatos. Ez az a nap, melyen Isten a félelem törvényét adta, a kőtáblákra írt törvényt, most is törvényt ad, mert helyette most a szívekbe írt szeretet törvényét adja, hogy az Krisztus igáját édessé, Krisztus terhét könnyűvé tegye. Az igazán szerető szív semmit sem talál nehéznek. Oh bár szállna reánk is a Szentlélek és írná szívünk kellős közepébe az ő törvényét, hogy ne szolgáljál, hanem

gyermeki szeretettel szolgálnánk az Istennek!

2. És mi történt ekkor? És lön hirtelen az égből, mint egy sebesen jövő szélnek zúgása. (Ap. cs. 2, 2.) Minden egyes szó, mindmegannyi tanítás. Mert zúgás lön. A szélvész zúgása nagy erőre vall, mindenkit megragad és aki nincs erre elkészülve, azt el is sodorja. Milyen mélyen kell annak aludnia, akit még ez a hatalmas zúgás sem ébreszt fel! Hirtelen támadt az. Nincs a Szentlélek látogatása időhöz kötve, azért amint mindig kívánnunk kell, úgy mindig várunk is kell. Az égből jött, mert onnan kaptunk minden jót, onnan az Istennek fiát és onnan minden tökéletes ajándékot, a Szentlelket. Mint szél jön, mint fuvallat, lehellet, mert a Szentlélek éltet, tisztít, posványokat szárít, kegyelemesöt hoz, a kísértések felhőit szétszórja, a nap melegét enyhíti, a kemény fagyot visszatartja a lélekben. Sebesen jövő szél, mert

lelkünket szinte kényszeríti a gyors haladásra az erények útján. Bár már minket is kényszerítene, megragadna ez a szélvész és kiemelne lelki tespedésünkből! Oh jöjj el Szentlélek Isten, hassa át erős fuvallatod a te kertedet, a mi szívünket!

3. Mi történt ekkor? A Szentlélek bőséges kegyelme betöltötte az egész házat, az anyaszentegyházat: És betölté az egész házat, ahol ülnek vala. (Ap. cs. 2. 2.) Mindenki érzi ezt, aki ott ül az Úrvacsora teremben, vagyis hiszi és vallja a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Imádkozzunk, hogy töltsse be a mi házunkat azaz lelkünket is! Nyissunk előtte ajtót, ablakot, hogy akadálytalanul bejöhessen. De ülnünk kell, hogy mi is elteljünk; ülnünk nagy benső lelki nyugalommal és lelki összeszedettséggel, mert az elcsatangoló, külsőségekben elmerült lelket nem találja majd otthon.

203. ELMÉLKEDÉS.

Pünkösdhétfő.

1. A Szentlélek eljövele nem ok nélkül történt, annak nagy célja volt, az apostolokat az új törvény hirdetőjévé kellett avatnia. Éppen ezért pünkösdkor nyelvek alakjában jött el, mert az Isten nagy dolgait nyelvekkel kell majd hirdetniük: Elosztott nyelvek jelenének meg nekik. (Ap. cs. 2. 3.) Aki a Szentlelkét szívében hordozza, az őt nyelvével is magasztalja. A szív bőségéből beszél a száj. Először szívünk érezze, amit ajkunk kimond. Ha nincs szívünkben vallásos érzés, azt csak gonosz nyelvünknek kell tulajdonítanunk.

2. Mint a tüzláng, mely leszalla mindenkire közülük, — folytatja tovább az Írás. (Ap. cs. 2. 3.) A Szentlélek máskor is megjelent már, és majd felhő, majd galamb képét öltötte magára, majd mint folyam jelent meg. Most azonban tűz alak-

jában jön, hogy az apostolokat megvilágítsa, és ők ezt a világosságot tovább terjesszék; hogy az apostolok lángra lobbanjanak, és tőlük mások is tüzet fogjanak, és a bűnös szívét megtisztítsák, mert ez a kettő az evangélium hirdetőiben szükséges kellék. Bárcsak tüzet fogna a mi szívünk is, hogy megvilágosodnék sötétségbe merült lelkünk és elhagynánk szokásos hibáinkat, hogy már egyszer szeretetre gyulladnánk, de igazán, úgy Isten mint felebarátunk iránt! Jöjj el Szentlélek Úristen, gyujts világosságot elménkben, és önts szeretetet szívünkbe!

3. A latin Irás szerint a tüzláng nem reájuk szállott, hanem reájuk ült. De ez az ülés, mint azt Szent Gergely mondja, a Szentlélek királyi méltóságát jelzi, mert akkor vette át az uralkodást az apostolok lelkében. Leült, mert állandóan velük van, és velük marad, hogy az apostolok a kegyelemben megerősödjenek. Bár csak a mi szívünkben is fel-

ütné királyi székét és megerősítene minket, hogy ne lennénk oly állhatatlanok és ingatagok. És íme nekünk is csak akarnunk kell, és uralkodni fog rajtunk, sőt bennünk. Csak ne engedjük meg, hogy a test és vér uralkodjék, és parancsoljon nekünk, csak engedelmeskedjünk az Isten parancsolatainak, sugallatainak. Meg is erősít, csak mi is erősen és állhatatosan akarjuk azt. Mindezek csakis a mi akaratunkon múlnak.

204. ELMÉLKEDÉS.

Pünkösdkedd.

1. A Szentlélek Úristen azért jött el pünkösöd ünnepén, hogy vigasztalónk legyen, hogy az igazság lelke legyen, és világosságot árásszon ki az egész világra. Én kérem az Atyát, és más Vigasztalót ad nektek . . . az igazság Lelkét, kit e világ nem vehet. (Jn. 14. 16, 17.) Vigasztalónak jön, de az igazság lelke is, igazságban és igazsággal vigasztal meg,

amikor a hamisat elválasztja az igaztól. Hogy mi annyit gyötrődünk, azt annak köszönhetjük, hogy a be-képzelődések, az igazságtól messze eső dolgok bántanak minket. De jöjjünk rá a valódi igazságra, és már is megvigasztalódunk, mert látjuk, hogy milyen üres árnyak ijesztettek meg minket.

2. Az apostolokat nagy félelembé ejtette az, hogy Krisztus elhangzott, de le nem írt tanítását kell hirdetniök, és ők csak emberek, kik felejtenek, kik az elhangzott szót nem mindig fogják fel helyesen, és a maguk véleményét hirdetik majd Krisztus tanítása helyett. Az Úr Jézus tehát kénytelen volt gondoskodni arról, hogy ezek a gyarló emberek is a maga igaz valóságában és az ő elgondolása szerint hirdessék az ő tanítását, ne tévedhessenek, mást ne hirdethessenek. Ezért már előre megmondja nekik: Mikor pedig eljön amaz igazságnak lelke, megtanít titeket minden igazságra.

(Jn. 16. 13.) Véghetetlen fontos egy küldetés ez. Ez a mi hitünk erőssége és bizonyága. Ő, a Szentlélek a bizonyosság arra, hogy az apostolok csakis azt és úgy hirdetik Krisztus tanítását, amit és amint Krisztus tanította. És mert ők nem örökké éltek, az ő utódaik is részesültek a Szentlélek eme gyámolításában, őket is, és nem másokat, a Szentlélek tanítja. Mily nagy gondja van Istennek arra, hogy Krisztus tanítása ép-ségben megmaradjon, és teljes tisztaságában tanítsák azt az anyaszentegyházban a világ végéig! Az akaratot az értelem irányítja, vagy vezeti a jó úton, vagy tévútra viszi. Azért nagyon fontos, hogy értelmünk felismerje a tévedéseket, hogy fenséges eszmék töltsék el, nehogy a test és világ elveit, akaratát kövessük.

3. Még e földön jártában megmondotta az Úr Jézus, hogy az eljövendő Szentlélek, bár a szeretet lelke ő, azért korhol és fedd is: Ki midőn eljövend, megfeddi a vi-

lágot a bűnről, az igazságról, és az ítéletről. (Jn. 16. 8.) Mert a Szentlélek apostolai útján a világot megfeddi, hogy így megjavítsa azt. Amikor feddünk, tegyük ezt a szeretet és a gyengédség szellemében. Három dolog miatt feddi meg a Szentlélek a világot, a hitetlenség bűne miatt, az igazság miatt, mert a világ magát tartja igaznak, és az ítélet miatt, mert a sátánt teszi a világ fejedelmévé. Milyen a mi hitünk, milyennek mutatják tetteink? Nem tartjuk e magunkat vastag tévedésből igaznak? Nem hallgatunk-e az ördög sugallataira?

205. ELMÉLKEDÉS.

Pünkösdszerda.

1. A Szentlélek csodálatosan átalakította az apostolok lelkét. Mint az Irásban olvassuk : Ti pedig Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni. (Ap. cs. 1. 5.) A Szentlélek vételét itt keresztségnek mondja az Irás,

mivelhogy ugyanazokat a hatásokat váltotta ki az apostolokban, mint a keresztség szentsége: a bűntől való megtisztulást, a büntetésnek elengedését, a kegyelmet, a tökéletes szeretetet, az Istennel való egyesülést, és az összes természetfeletti erényekre való képességet. Boldog apostolok! De mit szóljunk mi, kik csaknem mindegyiknek hijján vagyunk? Jöjj el Szentlélek Isten, töltsd el fensőbb kegyelemmel az általad alkotott szíveket!

2. Szent Pál azt mondja, pedig ő csak később lett apostollá, hogy a Szentlélek elárasztotta az ő szívüket szeretettel: Isten szeretete kiöntetett a mi szíveinkben a Szentlélek által. (Róm. 5. 5.) Ez a szeretet az a buzgóság, mellyel az apostolok Isten dicsőségére az egész világ megtérítéséhez láttak, nem félve többé a veszedelmektől, kintól, haláltól, pedig annak előtte szolgáló szavára is megijedtek, és a haláltól félve megfutamodtak. Van-e ben-

nünk ekkora buzgalom az Isten dicsőségéért? Igyekezzünk-e lelkeket menteni? Talán még a magunkét is mostohán kezeljük. Leküzdjük-e diadalmasan a nehézségeket? Vagy talán még az árnyékok is megijesztenek minket?

3. Az apostolok minden néphez küldettek, és hogy mindenütt hirdessék az evangéliumot, kellett, hogy a nyelvek ajándékában részesüljenek. És ezt meg is adta nekik a Szentlélek: És kezdének szólani különböző nyelveken. (Ap. cs. 2. 4.) Megfelelő kegyelmet kaptak hivatásuk gyakorlására. Isten így tesz mindig és mindenkivel. Meghív, de a hivatásra alkalmassá is tesz. Bennünk sem hiányzik az, csak közre kell működnünk a szent sugallatokkal, és a nyert segédeszközökkel. A megfelelő kegyelem elmaradásában nem Isten a hibás, hanem a mi hanyagságunkra kell vetnünk. Hol járnánk már, ha minden eszközt megragadtunk volna!

206. ELMÉLKEDÉS.

Pünkösdcsütörtök.

1. Az apostolok a Szentlélek vételének hatása alatt egyszerre megkezdtek apostoli működésüket: És kezdének szólani különböző nyelveken, amint a Szentlélek ad vala szólaniook. (Ap. cs. 2. 4.) Kiléptek az eddig elrejtözött apostolok a nyilvánosság elé, hirdetik a nemrég megfeszített Jézusnak csodadolgait, és amíg azelőtt kettőt sem tudtak szólani, most egyszerre csakúgy árad belőlük a bölcsesség, és amíg még pár órával ezelőtt is félénken bezárkóztak és bátortalanok voltak, most egyszerre bátran szembe néznek a kínoknak, gyötrelmeknek, sőt a halálveszedelemnek is. Így van ez. Akit a Szentlélek lelkesít, az nem fél semmitől, hanem ellenállhatatlanul, törhetetlen buzgalommal csak előre tör. Vigyázzunk tehát és ne késsünk a szívünk mélyén megszólaló Szentlélek szavát

meghallani és teljesíteni, és akkor nem félünk ezer bajtól, ezer haláltól sem. Mert a Szentlélek parancsol ugyan, de ugyanakkor vezérel is és célunk elérésére segít.

2. Az apostolok fellépése a hallgatóságból különböző érzelmeket váltott ki, egyesek csodálkoztak, mások meg gúnyolódtak: Álmélkodának pedig mindnyájan és csodálkoznak . . . Mások pedig csúfolódva mondák: Ezek tele vannak musttal. (Ap. cs. 2. 7, 13.) Volt min csodálkozniok, mert nagy bölcsesség, nyelvismeret, szólástehetség, buzgalom és bátorság csendült ki minden szavukból. A gonosz nyelvek azonban mindent megrágalmaznak, most is részegeknek mondják őket. Cselekedjünk bár a legjobban, legnemesebben, mindig akadnak, kik a leggyalázatosabban elítélnék minket, és cselekedetünket. Az apostolokat cseppet sem izgatta, sem el nem keserítette ez a gúnyolódás, rendületlenül tovább folytatták beszédüket.

Igy tegyünk mi is. Mivel nem emberek szavára hallgatva fogtunk hozzá, a viláért se hagyjuk abba a gonoszok gyilkos nyelvöltögetése miatt.

3. Szent Péter megragadja az alkalmat, hogy a Szentlélek csodás erejéről tanuságot tegyen: És elő állván Péter . . . fölemelé szavát. (Ap. cs. 2. 14.) Részegeknek mondjátok őket? Nem részegek ezek, hanem a Szentlélekkel teltek el. Bátran szemükre veti a zsidóknak, hogy Jézust megölték. És a hallgatóság: Ezeket hallván megilletődének szívükben. (Ap. cs. 2. 37.) Így kell megragadnunk a jónak minden kínálkozó alkalmát, de eddig ebben nem igen tündököltünk. Hadd tegyenek csak részeggé minket a Szentlélek lelkesítő sugallatai, nem árt ha annak hatása alatt minden földi dologról megfeledkezünk. S amikor felemeljük szavunkat, mindig csak arra törekedjünk, hogy hallgatóink magukba szálljanak, megilletődjenek.

Ez azonban lehetetlen igazi, tartós buzgóság és erényesség nélkül.

207. ELMÉLKEDÉS.

Pütkösdpéntek.

1. Az első keresztényekben a Szentlélek működése nagy dolgokat művelt. Hallgatták az igét, részt vettek az áldozaton és imádkoztak közösen: Állhatatosak valának az apostolok tanításában, a kenyérszegés közösségében és az imádságban (Ap. cs. 2, 42.) Mindjárt az első nap háromezren megkeresztelkedtek és mindannyian azonnal az apostolok tanítása szerint éltek, pedig ez nem könnyű és az érzésekkel ellentétes dolgokat követelt tőlük. Azután gyakran veszik a Krisztus titokzatos testét, szent átérzéssel, nagy lelki éhséggel és még nagyobb lelki haszonnal. Majd imádkoznak és minő hitel, alázattal, állhatatossággal! Jaj, hogy is mernénk a mi életünket az övékével összehasonlítani! Tehát hij-

ján vagyunk ezek tekintetében soknak, azért legyen nagy a mi törekvésünk, hogy a sokat minél előbb pótoljuk, mert ezek a lelkiélet legfőbb tápláló erői.

2. Nem ismerték a hideg enyém tied szót, a rideg önzés szavát. Együtt valának és közös vala mindenük. (Ap. cs. 4, 44.) Ime a Szentlélek milyen gyorsan elfelejteti velünk a földi javak szeretetét! Ilyen a tökéletes szegénység, semmit sem tartunk önzően a magunkénak. Minél kevesebbünk van, annál bőségesebb bennünk a Szentlélek. Hogyan is férne és menne olyan szívbe a Szentlélek, amelyiket már zsúfolásig megtöltött a földi dolgok szeretete, hajhászása.

3. Nemcsak a vagyon és jólét volt közös az első keresztényeknél, mert ez még igen kevés lett volna, hanem a szívük és a lelkük is egy volt. A hívek sokaságának pedig egy szívük, egy lelkük vala. (Ap. cs. 4, 32.) Teljes egyetértés uralkodott közöttük,

pedig ugyancsak sokféle nemzetbeliek, rangúak és tehetségűek voltak. Nem panaszkodik egyik a másikra, nem ítéli meg balul egyik sem a másikat, nem beszélnek egymásról rosszat. Boldog társaság, ahol bár sokan élnek együtt, mégis egy szív, egy lélek mindannyi. Ezekről énekelte a zsoltáros: Ime mely jó és mely gyönyörűséges az atyafiaknak együtt lakniok. (132, 1.) Azért ha érezni szeretnénk a Szentlélek erejét és meg akarunk felelni hivatásunknak, mindig az egység hívei legyünk, mert szemünk világát bántjuk, valahányszor az egyetértés ellen vétünk.

208. ELMÉLKEDÉS.

Pünkösdszombat.

1. A Szentlelket nem mindenki veheti. Nem marad meg az én lelkem az emberben mindörökké, mivel ő test — olvassuk Mózes első könyvében. (6, 3.) Aki még mindig

az érzékiség és érzéki élvezetek rab-szolgája, az ne várja a Szentlelket. Mert a test a lélek ellen és a lélek a test ellen vágyakozik. Szükséges tehát, hogy a testet és kívánságait, az érzékiséget és érzékies vágyakat kiöljük magunkból.

2. Nem veheti a Szentlelket a képmutató sem. A fegyelem szent lelke fut a képmutatótól. (Bölcs. k. 1, 5.) Aki csak látszani akar jónak, de arra még csak nem is gondol, hogy valóban az is legyen, aki valamely szent ürügy alatt és valami szent cél hangoztatásával csak a maga kedvtelését és hiúságát keresi, aki szent színben tünteti fel magát, pedig a leggaládabb szándék vezérli, az nem veheti a Szentlelket. Az ilyentől szinte elfut a Szentlélek, mert az igazság lelke ő, a hamis-ságot percig sem tűri, nem szenvedheti. Félre azért minden képmutatással, alattomossgal, hamissággal, emberi tekintettel, mert ezek csak a lélek megölői, a lélek pestise,

ellenkezőleg mindenkor, nyíltan és őszintén és egyenesen cselekedjünk.

3. De nem veheti a Szentlelket ez a világ sem. Az igazság Lelke, kit e világ nem vehet. (Jn. 14, 17.) Ez a világ ugyanis nem áll az igazság alapján, elvei hamisak, vagyont, tiszteletet, érzéki örömöket ajánl, a szegénységet, megvettetést, szenvedést mint megvetendő és kerülendő rosszakat említi és hirdeti. De a való igazság éppen ennek ellenkezőjét tanítja, ezért nem veheti e világ az igazság Lelkét. És mi? Mi milyen elveket vallunk? A világ elveinek hamisságát be kell ismernünk és nem tagadhatjuk, hogy a Krisztus tanítása az sziklaszilárd és az ő példája után kell indulnunk.

Első hét pünkösd után.

209. ELMÉLKEDÉS.

Szentháromság vasárnapja.

1. A Szentháromság tana titok, melyet emberi ész fel nem foghat, de az isteni kinyilatkoztatásból megtudhat. Mózesnél azt olvassuk: A mi Urunk Istenünk egyetlen Úr. (V, 6, 4.) Az Isten szellemi lény, mindenképpen egyetlen legfőbb ura, akiben minden tökéletesség egyesül, ő minden más valóságnak kezdete és végső célja, ő a legfőbb, tökéletes jószág, kivülről nincs más Isten. Emberi észszel őt fel nem foghatjuk, de hittel megfoghatjuk, azért imádjuk, dicsérjük, dicsőítsük őt szüntelen; azért féljük és szeressük; azért egyedül neki szolgáljunk, ő legyen minden gondolatunk, vágyunk, szavunk, cselekedetünk középpontja. Úgy is később ismertük meg őt, úgyis később szerettük meg őt, a mi szépségünket. Hisz valahányszor a teremtmé-

nyek egyikét vagy másikat jobban szerettük, tiszteltük, mint őt és azoknak hódolatosabban szolgáltunk, mindannyiszor idegen isteneknek szolgáltunk. De ezentúl csak az egy igaz Istennek szolgáljunk, neki mondjon dicséretet minden csontunk.

2. Bár csak egy Isten van, csak egy isteni lényt vallunk, de ebben az egy Istenben három személy van : Atya, Fiú és Szentlélek. Nem emberi kitalálás ez, hanem az Isten fiának tanítása, mert mikor az apostolokat elküldötte az egész világra hirdetni az evangéliumot, megparancsolta nekik, hogy azokat, akik hisznek, kereszteljék is meg és pedig : Az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. (Mt. 28, 19.) Úgy tudjuk, hogy az Atya megismerte önmagát és öröktől fogva megszületett a Fiú ; az Atya és Fiú szerette egymást és öröktől fogva tőlük származott a Szentlélek. Véges emberi ész ezt nem foghatja fel, de azért hinnie, dicsérnie és imádnia kell az

egy, de háromszemélyű Istent. A hitre és kinyilatkoztatásra támaszkodva azért emelkedjünk fel Isten ismeretére, már amennyiben az árnyék az ő képét lelkünkben visszatükrözni képes, — becsüljük és szeressük őt, hogy megszülethessen bennünk a Fiú és szeretetünk folytán oda származzék a Szentlélek.

3. A Jelenések könyvében olvasuk, hogy a mennyekben így dicsőítik az égi lények az Istent: Szent, szent, szent a mindenható Úr Isten! (4, 8.) A három isteni személy csak egy Isten, ennek folytán mind a három isteni személy teljesen és egyenlően tökéletes, jóságos, dicsőséges, végtelen, örök, mindenható, igazságos. Mindezeket magában foglalja a szentség, azért magasztalják a mennyek lakói őt háromszor szentnek. Minden teremtmény végcélja az Isten, bizonyosképpen hasonlítania kell az Istenre, el kellene sajátítania az ő tökéletességeit, de erre a minden tökéletességgel teljes szentség vezet

el, azért követeli tőlünk az Isten : Szentek legyetek, mert én szent vagyok. (Móz. III. 11, 45.) Isten mintegy így szól hozzánk : Ne hatalmamra, ne fenségemre és mindentudásom elsajátítására törekedjete, mert ezt akarták az angyalok, ezt az első ember, — és elbuktak, hanem a szent voltom lebegjen mindig szemetek előtt, erre igyekezzetek, de minden erőtökből. De ettől mi sajnos igen messze esünk.

210. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Isten így szól Izaiás prófétánál: Vajjon én, ki másokat szülőkké tesz, magam nem szülők-e? (66, 9.) Az Atya Isten öröktől fogva van, ő a forrása és eredete az isteni kiindulásoknak és tökéletességeknek, mert ő senkitől sem születik, vagy származik, míg a másik két isteni személy már tőle indul ki. A Fiú tőle születik, születik annak folytán,

hogy magát megismeri és neki átadja, vele közli istenségét és minden tökéletességét: viszont a Szentlélek az Atyától és Fiútól származik azáltal, hogy az Atya és Fiú kölcsönösen szeretik egymást, de neki is általadja minden isteni tökéletességét. Nehéz ezt emberi ésszel felfogni, de amikor Isten kivoltáról van szó, nem az emberi észnek, hanem a hitnek kell működnie. Imádjuk az Atyát és a szent angyalokkal egyesülve dicsérjük, dicsőítsük, áldjuk és szeressük őt a legnagyobb alázattal. Isteni fiát azonban úgy szüli, hogy a Fiú benn maradjon az Atyában és a Fiúban bent legyen az Atya, sőt egy legyen az Atya és Fiú. Isteni szülés és születés ez. Oh Atyám, engedd meg, hogy egyek legyünk, miként Te és Fiad egy vagytok!

2. Szent Pál azt írja: Kitől minden atyaság neveztetik mennyekben és a földön. (Eph. 3, 15.) Az Atya Istenről szól, ki ugyan csak egyetlen

fiút szül, ki vele egylényegű, vele egyenlő Isten, de vannak tömérdek, akiket az ő istenségének közlése nélkül nemz, hogy legyenek a kegyelem folytán Istennek fogadott fiai. Minő fenséges ez a felfogadottakra és mennyire kicsiny ehhez emberi mivoltunk, akiket így fiaivá fogad! Hatalmas Isten fogad fel minket nyomorult embereket fiaul! Van miért pirulnunk, mert minden mást többre becsültünk, mint ezt az örökbefogadást. De van az örökre is bőséges okunk, hisz Istennek lehetünk a fiai és örökösei; és van félteni valónk is, mert ha e méltóságunkra nem kellően vigyázunk, könnyen el is veszíthetjük azt.

3. Minden isteni tökéletesség és minden kifelé való működés közös ugyan a három isteni személlyel, de azért az Atyának, mint mindenek forrásának és eredetének tulajdonítjuk a hatalmat, ő teremti mindazt, ami Istenen kívül van. Mint az Irás is mondja: Kezedben vagyon az erő

és hatalom. (Krón. 2. k. 20, 6.) Mivel tehát ő emelt ki minket a semmiségből, neki tartozunk egész lényünkkel. Természetünk és minden teremtmény egyre így kiált felénk: Ő teremtett minket és nem mi magunk. (99. zs. 3.) És mi mégis hány-szor süketek voltunk és a teremtményeket tiszteltük! Szégyen és gyalázat, de ezentúl nem lesz így.

211. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Végtelen szeretettel emlékezik meg Szent János az Isten fiáról, mert így ír róla: Egyszülött Fiú, ki az Atya kebelében van. (Jn. 1, 18.) Ő az Atya egyetlen szülötte, az Atyának képe, ugyanazon egy természetű, ugyanoly minden tökéletességgel bíró Isten. Egyszülött, azért minden közölhetőt közöl vele az Atya, az Atya kebelében van, tehát az Atyával egyetemben ismeri magát, szeret és boldog és vele

együtt tőlük származik a Szentlélek. Mélységes titkok ezek, azért higyük, szeressük és dicsérjük, dicsőítsük a Fiúistent. És mi kinek a képe vagyunk teremtvé? Nemde az Istenére? Erre teremtettünk ugyan, de mennyire elcsúfítottuk azt életünkkel!

2. Szent Pál meg azt mondja: Akiket eleve ismert, eleve el is rendelte azokat, hogy hasonlókká legyenek az ő fia ábrázatához; s így ő az elsőszülött legyen a sok atyafiak között. (Róm. 8, 9.) A fiú csak egy, csak egy az örökös is; de sok az örökbefogadott testvér, megengegyi, hogy ők is örökös társai legyenek, sőt mi több, elismeri őket testvéreinek, mert maga is felveszi az emberi természetet és vérenek ontásával kieszközli, hogy mi is a fogadott fiak kegyelmében részesülhessünk. Istennek Fia a mi testvérünk! Mily nagy kegyelem és dicsőség ez! Oh, hogy eddig fel sem igen vettük! De most jól nézzük meg az

Isten képét, hogy aminek hijján vagyunk, azt észrevegyük, kijavítsuk és pótoljuk.

3. A Fiúisten az Atya bölcsessége, miként írva van: Mindeneket bölcsességgel cselekedtél. (103. zs. 24.) Ötöle nyerünk természetfeletti megvilágosításokat és ismereteket, hiszen ő az, aki megvilágosít minden e világra jövő embert. (Jn. 1, 9.) Kérjük őt, hogy adjon nekünk is világosságot és bölcsességet, hogy a maguk valósága szerint tudjuk megismerni és értékelni a létezőket, hogy a földieket földieknek, az istenieket istenieknek, az örökkévalókat örökkévalóknak ismerjük és tartjuk, hogy a mulandókon csak áthaladjunk és csakis a maradandóknál állapodjunk meg.

212. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. A Szentlélekisten az Atyától és Fiútól származik. Azért mondja

az Úr Jézus: Elküldöm nektek az Atyától az igazság lelkét, ki az Atyától származik. (Jn. 15, 26.) Az Atya ugyanis látva Fiában a maga lényét és tökéletességét, szükségképpen szereti ezt a Fiút, viszont a Fiú is látva, hogy mindezeket az Atya vele közli, szükségképpen szereti az Atyát. Ez a kölcsönös lényegi szeretet a Szentlélek. Higyjük, dicsérrjük, imádjuk és dicsőítsük a Szentlelket. Bárcsak mi is egybekapcsolódhatnánk Istennel a Szentlélekben!

2. Azt mondja rólunk Szent Pál: A fogadott fiak lelkét vettétek. (Róm. 8, 15.) Mert a Szentlélek azokat, kiket az Atya fiaikul, a Fiú meg testvéreiül fogadott, napról-napra tökéletesíti, betölti égi ajándékokkal, megszentelő kegyelmet ad nekik, márpedig ez némiképpen az isteni természetben való részesedés. De rólunk is elmondható: Ellenszegültek a Szentléleknek (Ap. cs. 7.) és hozzá hányszor! hogy ne tudja

bennünk ezt az istenfiúságot tökéletesen kialakítani. De ezentúl ne szomorítsuk meg a Szentlelket, (Eph. 4.) mert ami inkább gyönyörködtet Istenen kívül, az inkább megszomorítja a Szentlelket is.

3. Jóllehet mind a három isteni személyben egyenlőképpen megvan a jóság, édesség és irgalom, mégis a Szentléleknek tulajdonítjuk azokat. Ezért mondja a Bölcs: Oh mely jó és gyönyörűséges Uram a te lelked! (Bölcs. k. 12, 1.) Neki, a Szentléleknek köszönhetjük, hogy bejuttunk a jó földre, hogy Isten irgalmasságot gyakorol velünk, hogy könnyeinkkel lemoshatjuk bűneinket. Mindent neki köszönhetünk. És mit adtunk, mit adunk viszonzásul? Vigyázzunk, mert a hálátlanoktól megvonja irgalmasságát és nem könyörög többé érettünk kibeszélhetetlen sóhajtásokkal.

213. ELMÉLKEDÉS.

Úrnap.

1. A legméltóságosabb Oltáriszentségben ugyanaz a krisztusi test van, mint amelyet ő megtestesülésekor magára vett, ugyanaz a vér van, mint amelyet a keresztfán érettünk kiontott. Maga Jézus mondja ezt: Ez az én testem... Ez az én vérem. (Mt. 26, 26. 28.) Amilyen nagy szeretet kellett ahhoz, hogy érettünk emberi testet öltson magára, mert ez a megtestesülés titka és ebben az emberi testben meghaljon érettünk, ugyanolyan nagy szeretet kívántatott meg az Oltáriszentség megalapításához is, amelyben kenyér és bor külsősége alatt, de mégis az ő valóságos testét és véréát adja nekünk lelkünk táplálására. Éppen ezért ugyanakkora hálával tartozunk neki lelkünk e titokzatos táplálásáért, mint amekkora hála kötelezte le a világot, megtestesülése és halála folytán. Mert a megtestesült és

érettünk meghalt Jézus mindenkit, míg a kenyér és bor külsősége alatt az Oltáriszentségben minden egyest felkeres, táplál és üdvözít. De Uram, ki vagy te és ki vagyok én? Kicsoda az ember, hogy te hozzá jöjj? És mégis milyen hanyagul szolgálunk neked, míg a világért és jómagunk hiúsága kedvéért mindent serényen megteszünk.

2. Szent János leírta az Úrnak ígérését: Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, énbennem lakik és én ő benne. (Jn. 6, 57.) És hogy az ember ehesse és ihassa őt, elrejtí isteni fenségét a kenyér és bornak külső színe alá, hogy valóban ehessük és ihassuk őt, velünk egybe olvadjon és mint táplálék állagunkká válják. Micsoda nagy szeretet ez! Jézus eggyé akar velünk lenni! Mily tisztának és szep-lőtelennek kell annak a szívnek lennie, ahová ő betér! Nem szabadna ott már nyomának sem lennie a teremtmények szeretetének, a föl-

diekhez való tapadásnak, ragaszkodásnak! Jól mondja aranyszájú Szent János: Mert aki mást szeret Istenen kívül, az nem kellően szereti Istent.

3. Hogy az Úr Jézus valóban eledel és ital akart lenni, azt maga szinte eskü alatt bizonyította: Az én testem bizonyonnyal étel és az én vérem bizonyonnyal ital. (Jn. 6, 56.) Isteni táplálékot nyújt, hogy isteni életet éljünk. Nem akarta, hogy e szentségben megmaradjanak a kenyér és bor állagai, mert az ő valóságos testének és vérének állagával akar minket táplálni. Nem vall-e ez az ő isteni szeretetére? Nem az volna-e helyén, hogy ez az eledel kielégítse minden lelki vágyunkat, éhségünket? És mégis, bár oly sokszor vesszük az élet kenyerét, visszavágyunk Egyiptom húsos fazeikaihoz, az érzéki örömhöz, a teremtményekhez! Micsoda szégyen gyalázat ez!

214. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Azt mondja Szent Tamás, hogy az Úr ezt az Oltáriszentséget az ő kínszenvedésének örök emlékezetére rendelte. A vérontásos áldozatnak örök emlékét rendeli el benne, hogy a kereszt szent áldozatát vérhullás nélkül minden áldott nap véghezvigyük, megújítsuk. Nem elégedett meg azzal, hogy egyszer már feláldozta magát érettünk, módját ejti az Oltáriszentségben annak, hogy gyakrabban feláldoztassék. Valóban minden szentmisében — ez az új szövetség egyetlen áldozata, az oltár szent áldozata — mindennap újra meg újra meghal érettünk, az ő keresztthalálának minden érdemét reánk árssza benne. Nagy szeretetre vall ez, de ennek viszonzásául mi is mindennap áldozzuk fel magunkat Istennek, mert mint Szent Pál mondja: Akik pedig Krisztuséi, tes-

töket megfeszítették a vétkekkel és kívánságokkal együtt. (Gal. 5, 24.)

2. Ezt az újszövetségi áldozatot maga az Úr Jézus rendelte, amikor a szentségi kenyér és bor nyújtása után megparancsolta tanítványainak: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! (Lk. 22, 19.) Hogy mennyire szívén feküdt az Úr Jézusnak az ő kínszenvedése, megmutatja ez a Szentség, melyben saját magát adja oda emlékül. Éppen ezért e Szentség kötelességünké teszi, hogy állandóan megemlékezzünk az ő kínszenvedésének nagy jótéteményéről és ez nem lehet pusztá reá gondolás, hanem érzésnek és cselekedetnek kell lennie. Mert mint Szent Gergely mondja: Mi, akik az Úr kínszenvedésének titkait üljük, utánózni is kötelesek vagyunk azt, amit megünnepelünk.

3. Szent Pál meg így int minket: Valahányszor eszitek e kenyeret és isszátok e kelyhet, az Úr halálát hirdetitek. (Kor. I. 11, 26.) Tehát va-

lahányszor az Oltáriszentséget vesszük, mindannyiszor az Úr sírjává válunk. Ez a sír új volt, tehát csak úgy lehetünk méltó sírjává, ha megöltük magunkban az ó embert. Jól mondja Szent Gergely: Szükséges, hogy amikor ez áldozatot végezzük, magunkat is feláldozzuk véres áldozattal az Istennek a szívbeli töredelemben. Mit szólunk ehhez? Ragadjunk fegyvert, mutassuk be magunkat áldozatul annak, aki önmagát adta érettünk áldozatul.

215. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Aki a szentáldozáshoz járul, Istennek válik lakóhelyévé: Hozzája megyünk és lakóhelyet szerzünk nála. (Jn. 14, 23.) Hogy milyen nagy méltóság ez, mutatja az, hogy az összes teremtmények közül csak egy, a Boldogságos Szüzanya volt méltó arra, hogy az Isten fiát méhében hordozhassa. És evégből elhalmozta

öt kegyelmeivel. És íme ő maga az, aki a szentáldozáskor szívünkben szállást vesz. Mennyire megtiszteli ezzel az ő és a mi hajlékunkat! Nem engedhetjük meg, hogy az erdei vadak és ragadozók, a féktelen szenvedélyek bűzös odujává legyen az.

2. A szentáldozáskor azonban még ennél is többet kapunk, mert nem csupán Isten hajlékává, hanem imálandó módon eggyé leszünk ekkor Jézussal, mert ő maga mondotta: Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az énbennem lakik és én őbenne. (Jn. 6, 57.) Ember ki nem mondhatja, ésszel fel nem foghatja azt a méltóságot, amelyre a szentáldozás emel minket, hisz egyesít minket Krisztus emberségével, sőt általa Krisztus istenségével és a teljes Szentháromsággal, szóval az isteni természet részeseivé is tesz minket. Ez a nagy méltóság azonban kötelességeket is ró reánk. Az Istennel egyesült embernek le kell

magáról ráznia a föld porát, minden gondolata, szava, tette méltó legyen Krisztus tagjához.

3. Maga az Úr is megmondotta ezt: Én élek az Atyáért, úgy aki eszik engem, ő is él énérettem. (Jn. 6, 58.) Nagy valami, nagy kegyelmekkel jár ez a Krisztussal való egyesülés. Istennek Fia az Atyától kapta lényét, életét és minden tökéletességét. Istenségét úgy, hogy egy Isten az Atyával és őbenne él, benne egyazon tökéletességek birtokában van, ugyanazt gondolja, akarja és cselekszi, amit az Atya, úgy az is, aki az Oltáriszentségben Krisztust veszi, ezáltal részesévé válik Krisztus életének és tökéletességeinek. Ennek következtében nekünk is vele kell élnünk, éreznünk, akarnunk, tennünk és szenvednünk. A velünk egyesült Krisztus majd valóra váltja ezt bennünk, mert tölünk az nem telne; csak meg ne akadályozzuk az ő művét. Remekül mondja aranyszájú Szent János:

Éppen azért önmagát velünk elegyítette, a testét hozzánk enyhítette, hogy valami egy legyünk, miként a test a fejhez hozzá csatolódik, alkalmazkodik, hiszen ez a tulajdonságuk azoknak, kik izzóan szeretnek.

Második hét pünkösöd után.

216. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Az Oltáriszentségről szól az Úr Jézus egyik gyönyörű példabeszéde: Egy ember nagy vacsorát szerze és sokakat meghíva. (Lk. 14, 16.) Vacsora az Oltáriszentség, mert este, a világ végefelé készül és az éj sötétségében a hitnek a világánál kell azt elkölteni. Nagy vacsora az, mert maga az Isten szerzi, benne Krisztus istenségét és emberségét nyújtja és minden benne hívő meg van arra híva és az angyalok szolgálnak fel azon. Mindez nagy dolog, csak egye-

dül az ember kicsiny és méltatlan hozzá, de az Istenember azért minket is meghív reá. Nagy éhséggel és szomjúsággal kell azon a vacsorán megjelennünk, mert írva vagyon: Hogy ne kívánjuk meg az ő ételét — a test és világ étkeit — meg se izleljük azokat, mert: A hazugság kenyere vagyon azokban. (Péld. 23, 3.)

2. A meghívottak azonban nem jöttek el és kezdék együtt mindnyájan magukat mentetetni. (Lk. 14, 18.) Húzódoztak, vonakodtak, minden ürügybe bele kapaszkodtak. Az Úr jósága mindenkit meghí és beenged asztalához, csak a saját gonoszságára vessen tehát az, aki elmarad onnan. Háromféle mentséggel állanak elő. Villát, házat vettem, ami Szent Ágoston szerint az uraskodást és kevélységet jelenti. Az ökrök vétele a fősvénységet vagy az öt érzéket jelenti, ezek húznak minket a földre. Végül a feleségvétel a test gyönyöreit példázza. Az első kettő még mentetgeti, kimenteni kéri magát, bár az

igazat megvallva semmire sem becsülik a meghívást. A szavuk aláztatos, de tettük gögre vall, mondja Szent Gergely. A harmadik már nem is mentegeti magát, hanem egyszerűen, sőt durván visszautasítja a meghívást: Nem mehetek! Miért nem? Megmondja Szent Cirill: Mert a testi élvezekre hajló szív gyenge és erőtlen azoknak megcselekvésére, amik Istenéi. Ez a három az, amik legtöbbször okai annak, hogy ha már nem is maradunk el az Úr szent Testének vételétől, de már annak kevesebb gyümölcsében részesülünk. Jaj, ha még vonakodnánk is!

3. Hogy a családátya megharagudott ezek hallatára, az érthető: Akkor megharagudván a családátya, mondá szolgájának: Menj ki hamar az utcákra és város tereire és a szegényeket, bénákat, vakokat és sántákat hozd be ide. (Lk. 14, 21.) Jogosult az Úr haragja, hisz nagy leereszkedését, nagy jószívűségét ve-

tették meg. A szegények és vakok azok, mint Szent Gergely mondja, akik maguk is beismerik, hogy nem épek, hogy gyengék. Ezeket hívja be, mert asztalát mindenáron be akarja népesíteni vendégekkel. És mi mégis milyen hanyagul, milyen lomhán járulunk az ő asztalához! Íme, ő mindenütt és hamarosan kereszteti a vendégeket és nem bánja, ha e világ erőtlenei jönnek is össze. Ne mondjuk tehát, hogy gyengék és erőtlenek vagyunk, mert az, aki meghívott, mint Szent Ambrus mondja, majd méltóvá is tesz, ha őt követjük és meggyógyítja minden gyengeségünket.

217. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Napfényes tiszta lelket kíván meg az Úr azoktól, kik az ő szent Fia titokzatos testéhez járulnak. Megköveteli ezt a vendég legfőbb tisztasága és fensége. Nem szabad soha

szem elöl téveszteni, hogy ki jön és kihez jön. Azt mondja a zsolttáros: Az egekben vagyon helyezve a nap sátora. (18, 6.) Amikor Isten az ő szent Fiának e földön anyát választott, aki őt foganja és szíve alatt hordozza, ezt az anyát oly nagy tisztasággal ékesítette fel, hogy ennél nagyobb csak az Istené lehet. Nekünk is a legnagyobb tisztasággal kell tehát felékesítenünk a mi lelkünket, mert Istennek ugyanaz a Fia tér be oda. Ez a tisztaság azonban nem egyszerűen a bűntől való mentesség, hanem az érzelmek megtisztítása, az erények díszköntöse is. Vajjon ilyen tisztának mondhatjuk-e magunkat? Oh, mily sok munka vár még reánk, míg ezt elmondhatjuk, de azért eljuthatunk arra, csak igazán akarjuk. Fohászkodjunk azért szüntelen a belpoklossal: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem és bízunk és ő kinyújtja majd kezeit, és mondja: Akarom. Tisztulj meg. (Mt. 8, 2, 3.)

2. A paradicsomban volt egy fa, az élet fája és az Úr a Jelenések könyvében azt ígéri: A győzedelmesnek enni adok az élet fájáról, mely az én Istenem paradicsomában vagyon. (2, 7.) A küzdő egyházban ez az élet fája, az Úr Jézus testi jelenléte a legméltóságosabb Oltáriszentségben, mint Szent Lőrincről nev. Richárd mondja. De, hogy e titokban részesüljünk, szükséges, hogy legyőzzük magunkat és alá vessük testünket a léleknek, lelkünket meg az Istennek. Csakis akkor járulunk hozzá eléggé méltóan, mikor győztesként mehetünk eléje. Mert ugyancsak nagy küzdőtér közepén állunk, gőg, törtetés, magunk túlbecsülése, hiú dicsőségvágy, harag, türelmetlenkedés, lelki nemtörődömség, tepedtség és sok minden más áll velünk szemben. De másként állanánk, ha csak egyet is ezek közül leigáztunk volna, amikor az Úr asztalához járultunk.

3. A zsidó népnek, mikor a puszt-

tában az ígéret földje felé vándorolt, az Úr Isten égből hullott mannát adott eledelül, mely minden ízt magában foglalt, hogy az úton éhen ne vesszenek: Ime én az égből adok nektek kenyeret; menjen ki a nép és szedjen. (Móz. II. 16, 4.) Ez az ígért manna előképe az Oltáriszentségnek, mert esőként hull ez is, vehetik igazak és nem igazak egyaránt. Ime milyen nagy az Isten jósága! Csak egyet kíván meg tőlünk: menjen ki a nép, menjünk ki! De hová és honnan? Megfelel erre Szent Ruppert: Az előbbi bűnös környezetből, a régi életből, mert míg a régi embert le nem vetjük, nem mehetünk mannát gyűjteni. Lássunk tehát szeges gonddal utána, él-e még bennünk a régi ember, az ó, a bűnös ember, öljük meg azt magunkban és öltözzünk az élet újságába.

218. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Az Úr a szentáldozáshoz járulótól éhező szegénységet, nagy, tikasztó szomjúságot és mélységes alázatosságot kíván. Szegényeit megelégitem kenyérrel. (131. zs. 15.) Boldog szegénység! kiált fel Szt. Rupert, egyedül te eszed a királyok Királyának nagy alamizsnáját, melyet ő maga ad és ez nem más, mint saját maga. Ez a kenyér tehát az Isten alamizsnája. Ki a szívből a világgal és annak hiúságaival! Mert a gazdag csak csalással, csak igaztalan úton jut alamizsnához; a világnak kedvelője pedig méltatlanul eszi e szentségi kenyeret. Szépen énekelte Istennek szent Anyja: Isten az Éhezőket (a szegényeket) megtölti jókkal, de a gazdagokat üresen bocsátja el. (Lk. 1, 53.) Tán ennek róhatjuk fel, hogy bár gyakran áldozunk, mégsem látjuk annak valami jelesebb gyümölcsét.

2. Jézus a kinszenvedése előtti napokban a jeruzsálemi templomban harsány hangon mondotta: Ha ki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék! (Jn. 7, 37.) Szomjasan kell tehát az Úrhoz közelednünk, szent éhséggel, szent szomjúsággal, epedő vággyal kell az Úr asztalához járulnunk. Ezt a szentségi kegyelmekben dús forrást csak a szomjas lelkek találják nyitva, mert: A szomjazónak az élő vízforrásból adok ingyen. (Jel. k. 21, 6.) És Szent Bernát így szól: Mert az kell, hogy a szent vágy tüze járjon az ő színe előtt minden lélekben, akihez ő betérni szándékozik. Ennek kell őt megelőznie. Te tespedt lélek, te nemde szentségtörésnek tartod, ha valaki undorodnék e felséges eledeltől? Márpedig nem jár messze ettől az se, aki nem kívánja azt magához venni. Fel tehát a lomhaságból! Valahányszor áldozni megyünk, keltsük fel magunkban a szent vágyakozást, hiszen hittel valljuk, hogy felséges eledel

ez, Isten irántunk való szeretetének ragyogó bizonyága ez és oh mennyi áldás, mennyi kegyelem jár nyomában!

3. Az Úr Jézus, amikor Simon farizeusnál étkeztében azt látta, hogy mindenki az első helyeket keresi, felemelte szavát és így szólt: amikor mennyekzőkre hivatol, ne ülj az első helyekre. (Lk. 14, 8.) Minden egyes szentáldozáskor mi is az Úr mennyekzős lakomájánál ülünk és mi vagyunk az eljegyzettek is. Jó azért meggondolni, kik vagyunk mi és ki az, aki minket magának eljegyzett. Oh mily méltatlanok vagyunk mi! De méltókká lehetünk és ennek nyitja, hogy legyünk őszinte szívből alázatosak. Megtekintette szolgálójának alázatosságát, énekli a szentséges Szüz. (Lk. 1, 48.) Alászállott az Isten az ő szentséges méhébe, tehát a mi alázatosságunkat sem fogja megvetni. Van elég okunk a megalázódásunkra, csak e kettőre kell gondolnunk: ki vagyok én és ki ő?

219. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Így énekel a zsoltáros: Járuljatok hozzá és megvilágosodtok! (33,6.) Csakis az Isten a mi megvilágosítónk. Az Oltáriszentségben ő van és amikor vesszük az ő szent testét, megvilágosítja értelmünket, hogy a legmagasabb titkokat is megismerhessük. Miként Szent Jánosnál olvassuk, Jézus az igazi világosság: Ki megvilágosít minden e világra jövő embert. (1, 9.) Oh milyen nagy is az ember elméjének sötétsége, mennyire vakoskodunk az isteni dolgok tekintetében: Íme az emmausi tanítványok szeméről is a kenyértörés alkalmával hullott le a hályog! A szentáldozásban meggyógyítja a mi elhomályosodott szemünket is az Úr Jézus. Majd megkérdezi ekkor tőlünk is, mint annakidején a jerikói vaktól: Mit akarsz, hogy cselekedjem neked? Oh micsoda előzenység és jóság ez! Mondjuk azért

neki hittel és bizodalommal: Uram, hogy lássak! Lássalak téged és lás-sam magamat. Lk. 18, 14.)

2. Az ember lelke szinte meg-öregszik, amikor már rest az eré-nyekre, de újra megifjodik, amikor serénykedik abban. Ez az aggkori gyengeség nem egyszer előfog min-ket is, de csak addig tart hatalmá-ban, míg a lélek újságában nem já-runk. Hogy ifjúságunk feléledjen, ide csak az kell, hogy az Úr Isten be-töltsön bennünket jókkal. Szépen énekei a zsoltáros és reményre kelt minket: Ki betölti jókkal kívánsá-godat, hogy megújuljon ifjúságod, mint a sasé. (102, 5.) Szent Jeromos szerint: ebben a világban csakis egyetlen javunk van és ez, hogy ehetjük a mi Urunk szent testét. Ez, ha méltóan vesszük, megifjít minket, sőt Szent Ágoston szerint halhatat-lanokká és rothadatlanokká válunk. Dícsérjük, szeressük, nagyrabecsül-jük, áhítozzuk ezt az eledelt és vala-hányszor hozzájárulunk, mindannyi-

szor hagyjunk valamit el a régi emberből.

3. Mikor az angyali köszöntésre a boldogságos Szűz méhében megfoganta Istennek Fiát, akkor ez a titokzatos Istennel való kapcsolódás arra ösztönözte a szent Szület, hogy meglátogassa a szintén Isten csodás kegyelmében részesült Erzsébetet: Fölkelvén Mária . . . Sietve méne a hegyes tartományba. (Lk. 1, 30.) Erre nézve mondja szent Ambrus: Ugyan hová máshová is siethetett volna a már Istennel eltelt Mária, minthogy nagy igyekezettel mindig magasabbra tört? De mi is a szentáldozásban ugyanazt a Jézust fogadjuk szívünkbe, kit a szentséges Szűz fogant, azért ugyanazt műveli majd bennünk is, csak annak útjában ne álljunk. Heves vágyat önt majd belénk, hogy törekedjünk az erények magaslataira és feléje sietve, mennél előbb elérjük a tökéletesség ormát. Működünk azért közre Istennel, ki szintén ugyanezt kívánja, nehogy mindig

alant járjunk, nehogy a tespedés lomhaságában találjon minket. Isten készségesen felemel minket, de azért soha nem teszi meg ezt nélkülünk.

220. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. A szentírásban többször angyalok kenyereéről esik szó. A zsoltáros azt mondja: Az angyalok kenyere etté az ember. (77, 25.) Az Ol-táriszentség ez az angyalok kenyere, nem mintha az angyalok ennék azt, hanem mivel angyalivá teszi a vele táplálkozókat. Mint Hugó bíboros mondja: Embereknek adatott, hogy angyalokká váljanak. Micsoda boldogság is lenne az reánk nézve, ha szinte test nélkül élhetnénk, csupa lelkivé válnánk, nem ismernénk kísértéseket, szenvedélyeket! Pedig ilyenekké tesz minket ez a kenyér és ha még mindig másmilyenek vagyunk, csak a magunk balgaságától származik, mert nem akartunk an-

gyali tökéletességre emelkedni, sőt megakadályoztuk azt.

2. Szent János a megtestesült Ige befogadóiról azt mondja: Valamenynyien pedig befogadák őt, hatalmat ada nekik, hogy Isten fiaivá legyenek. (1, 12.) És íme a szentségi kenyér is Isten fiaivá tesz minket, nem ugyan édes fiakká, de fogadott gyermekeivé az Istennek. És ezzel mindjárt örökség is jár: Ha pedig fiai vagyunk, örökösei is, mint Szent Pál írta. (Róm. 8, 17.) Nagy méltóság! Atyánk az Isten és testvérünk is az Isten! Oh micsoda érzelmekkel, mekkora tisztelettel, bizodalommal, szeretettel kell Istennel szemben viseltetnünk ebben a fenséges Szentségben! Oh mily elzüllött és elfajult testvérei és fiai voltunk eddig neki, szégyenelhetjük emiatt magunkat! De már vége ennek, mert mától fogva minden igyekezetünket összeszedjük, hogy igazán elmondhassuk: Istenem, én Atyám és Testvérem!

3. Nem pusztán csak Isten fiaivá

tesz minket az Oltáriszentség méltó vétele, hanem ennél nagyobb méltóságra is emel, Istennel egyek leszünk, mert írva vagyon: Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, én bennem lakik és én őbenne. (Jn. 6, 57.) Végtelen felmagasztaltatás! Isten bennünk van és mi az Istenben! Jézus meghalt, hogy a mienk lehessen, bennünk is meg kell halnia a magunk énjének, hogy egyedül Isten éljen bennünk. Mikor mondhatjuk majd el, de őszintén: Élek én, de már nem én, hanem Krisztus él én bennem. (Gal. 2, 20.)

221. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Az Isten végtelen tökéletes szellemi lény, róla mondja Szent Pál: Őtőle, őáltala, és őbenne vannak mindenek. (Róm. 11. 36.) Bármely tökéletességről legyen is szó, mint jóság, szentség, szépség, bölcsesség, hatalom, boldogság, stb. az mind,

de mind elképzelhetetlenül nagyobb fokban megvan az Istenben. Hiszen őtöle és őáltala van minden látható ilyen tökéletesség. Istennem, te vagy egyedül önmagadtól való szükséges lény, mi csak semmik vagyunk mimagunktól. Amikor tehát a semmi felé irányul szeretetem, csak tőled fordulok el. Pedig egyedül csak te vagy minden szeretetre méltó, és boldogsággal kellene eltöltenie annak, hogy felségednek méltóképpen szolgálhatok.

2. Őbenne vannak mindenek. Benne; nemcsak mint a lét tökéletesebb valóságai, hanem mint a tökéletesség mintaképei, eszméi is, kiválólag azonban az értelmes észszel megáldott teremtmények eszményképei, így az emberé is, kit az ő képére és hasonlatosságára teremtett, és mind mai napig fenntartván őt, erre a hasonlatosságra is alakít. Remek mintakép áll előttünk, csak le kell másolnunk. Az Isten képét kell magunkban kialakítanunk. Dí-

cséret, hála és szeretet illeti meg ezért az Istent. És ha nagy bánatkra most igen is elüt a mi képünk ettől, csak nézzük szorgalmasan az Istent, majd sok minden tökéletlenség lehámlik rólunk, és finomság és szépség jó helyébe.

3. A teremtményekben számtalan tökéletesség található, de szerteosztva, míg Istenben minden tökéletesség egyszerre feltalálható, mind egybefornak benne; a jóság, bölcsesség, irgalom stb. nincsenek összetéve, és még sincsenek külön, az egy Istenben minden egy. Ez felel meg az ő legfőbb egy istenségének. De tőlünk is megköveteli az egy Isten, bizonyos tekintetben az egységet. Legyünk egyek, vagyis egyetlen tiszta szándék vezéreljen minket, az, hogy Istennek tessünk. Ez a jó szándék majd gyökeret verve, ágakat, leveleket, virágokat hajt és bár a termés megsokasodik, a tö egy, egyről való mindannyi. Mihelyt azonban nem tiszta ez a jó szándék,

és tetszeni akarunk az Istennek is meg az embernek is, szolgálni akarunk az Istennek, de emellett az érzékeknek is, már baj van az egység körül. És még egyet ne felejtsünk. Minden tettünket jószándékból tegyük, de tehetjük egyszerre több jószándékból is, és ekkor bár csak egy, amit tettünk, de érdeme megsokszorozódik, aszerint, hogy hány jószándék vezérelt abban minket.

222. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Az Isten végtelenül bölcs, tud és ismer mindeneket, ismeri önmagát, és mindent, ami Istenen kívül van, ami nem Isten. Mint Szent Pál írja: Mindenek födetlenek és kitérők az ő szemei előtt. (Zsid. 4. 13.) Isten mindent tud, amit csak tudni lehet, ismer minden teremtett és teremthető dolgot, sőt belát a szívek rejtekébe. Bölcsessége találta fel

mindazokat, mik e világon vannak, ő rendezett el mindeneket, mégpedig a legszebben és legtökéletesebben, az ő bölcsességéh ez képest az angyalok tudása merő tudatlanság. Hígyjük, reméljük, szeressük, becsüljük és dícsérjük ezt az isteni bölcsességet, mert minden bajunkra tud és akar orvosságot nyújtani; bízunk magunkat az ő bölcs gondviselésére. Utánozzuk az Istent, és mi se tegyünk semmit bölcs megfontolás nélkül. Figyeljünk minden lépésünkre, mert Isten mindent lát.

2. Isten mindent tud, nemcsak azt tudja ami volt, vagy ami most van, vagy a jövőben fog megtörténni, hanem azt is, ami lehetne, ha akarná. Ezzel a tudással teremtett a többek között minket is, és előre látja minden időben, hogy mit, mikor és hol, hogyan cselekszünk, vagy tehetnénk. Mennyi hálával tartozunk Istennek, hogy keresztény szülőktől születünk és nem a pogányok között, melynek következtében valószínűleg mint

pogány haltunk volna is meg. Dícsérjük, magasztaljuk, szeressük Istent, de féljük is, mert Isten talán mindentudóságával azt is látja, hogy mi valamiben vétünk ellene, és ő ezért magunkra hagy, vagy hogy valami kegyelmét hallatlanra vévén, a magunk hibájából elbukunk.

3. Isten mindenek előtt saját magát ismeri a legtökéletesebben. Tudatában van lényének, tulajdonságainak, isteni és személyi tökéletességeinek. Ebből az ismeretből fakad azután önmagának végtelen megbecsülése, szeretete, öröme és boldogsága. Ez az ismeret örök és megváltozhatatlan, és bár örök és folytonos, soha bele nem fárad önmaga szemlélésébe. Dícsérjük és imádjuk őt. Ez legyen szemlélődésünk legfőbb tárgya, ne vonjon el minket Isten szemlélésétől holmi apróság, és arra törekedjünk, hogy ez a szemlélődés növelje bennünk Isten nagyobb megbecsülését is.

Harmadik hét pünkösd után.

223. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Az Úr Isten véghetetlenül hatalmas; mindenható Isten ő. Ezért mondotta a Bölcs: Rettenetes az Úr, és igen nagy és csodálandó az ő hatalmassága. (Sir. 43. 31.) Ez a hatalom teremtette ezt a világot, de nem egy, hanem végtelen sok világot is megteremthet semmiből, és amint megteremtette, éppen úgy hatalmas arra is, hogy ismét viaszülylyesse azt a semmiségbe. Ő a forrása, ő az oka minden létező erőnek, és minden más erő az övéhez fogva merő gyengeség. Ezt a Mindenhatót imádjuk, csodáljuk, áldjuk, becsüljük nagyra, és minden szükségünkben csak őt kérjük. Kapcsolódjunk alázatos bizalommal ebbe az isteni mindenhatóságba, mert bár magunk erejéből semmire sem va-

gyunk képesek, de az ő segédelmével mindent megtehetünk.

2. A Makkabeusok könyvében azt olvassuk, hogy az Isten végtelenül gazdag: Mindenek Ura, ki semmiben sem szükölködöl. (II. 14. 35.) Valóban Isten legfőbb, föltétlen, szükségképpen örök ura mindeneknek, mert nemcsak alája vannak mindenek rendelve, hanem minden az ő tulajdona is. Nemde ő teremtett mindent semmiből? És ha ő teremtette, akkor az övé is minden, minden tőle függ egész mivoltjában, nemcsak a most létezők, hanem még a létezhetők is. Mi emberek is az ő kezének alkotása vagyunk, tehát neki kell magunkat teljesen felajánlanunk, nemcsak valónkat, hanem lehetőségünket is. És nyomjon el vagy emeljen fel, ostorozzon, vagy vigasztaljon minket az Isten, a mi Urunk ő, azt tegye velünk, ami neki tetszik. (Kir. I. k. 3. 18.)

3. Az ószövetségi Eszter így imádkozott: Mindenek Ura vagy! (13. 11.)

Nemcsak mint teremtő, hanem mint fenntartó is mindenek Ura az Isten. Isten megtart mindeneket, hogy a semmiségbe vissza ne süllyedjenek, amint ő ad mindenkinek létet, de amint a semmiből teremtette azokat, úgy a semmibe térnek vissza, ha az Úr hatalmas karja fent nem tartaná azokat. Ebből az tűnik ki, hogy minden cselekedetünk az Istené, miért is nem áll jogunkban, hogy tehetségeinket szándéka ellenére használjuk. Istent bántjuk meg tehát, amikor képességeinket a mi dicsőségünkre és kényelmünkre fordítjuk és nem az övére. Pedig de sokszor így tettünk! Ezentúl minden érzelmünk és cselekedetünk az Isten gondolatához, és akaratához igazodjunk.

224. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. A zsoltáros így énekel: Szent a mi Urunk Istenünk! (98. 9.) Isten-

nek ez a szentsége a legfőbb tisztaság, egészen szeplőtelen, és teljes tökéletesség, minden szennytől ment tisztaság. Ez a szentség magában az istenségben önmagának tökéletes megismerésével szülte az Igét, végtelen szeretetéből származott a Szentlélek. És végtelen boldogítja az öröm, amely belőle, és benne fakad. Mindehhez még csak árnya sem férhet a szeplőnek. Nem csoda azért, hogy az égi seregek imádással és örvendéssel szüntelen csak ezt zengik: Szent, szent, szent a mindenható Úristen! (Jel. k. 4. 8.) Nekünk is ezt kellene tennünk élő hittel. Istennek ezt a szentségét igyekezzünk valamiképpen utánozni, szeressük a tisztaságot, utáljuk a szennyet, a bűnt, gondolatban, szóban és tettben egyaránt.

2. Istennek ez a szentsége megnyilvánul kifelé, az ő lényén kívül is. Azt mondja a zsoltáros: Szent minden cselekedetében. (144. 13.) Felragyog az minden tettében. Mert

bármit alkotson is az Isten, mert ő alkotja és magáért alkotja, máris tisztán és szeplőtelenül kerül ki kezéből, tökéletlenséget ő nem képes alkotni. Azért van a teremtés történetének minden napján feljegyezve: És látá Isten hogy jó. És mindaz, ami ellenkezik az ő szentségével, mint a bűn, szükségképpen örök és változhatatlan gyűlöletet vált ki benne. Dicsérjük, dicsőítsük és szeressük a szent Istent, utáljuk és gyűlöljük lelkünk minden szeplőjét, és cselekedeteink legyenek mindig szeplőtelenek.

3. Isten szabadon szeret és gyűlöl és mégsem változik: Én vagyok az Úr és nem változom. (Mal. 3, 6.) A világmindenséget és annak minden porszemét ő kormányozza, mozgásukat ő irányítja, az idők végtelességében létre hív és megszüntet milliókat, de ő mindig ugyanaz. Káromolják és halmozzák őt el végefogyhatatlan sértésekkel, ez őt nem zavarja. Imádjuk és dicsőítsük Isten

e változhatatlanságát és kérjük őt, hogy adjon belőle nekünk is valamelyes részt. Mert minket egész csekélységek már teljesen megváltoztatnak. Kövessük őt, kerüljünk minden szertelen indulatot, szabjunk határt hirtelenkedésünknek, az önkénytelen heves kézmozdulatoknak; ne engedjük, hogy a szenvedély elváltoztassa hangunkat, keménnyé, haragossá tegye arcunk vonásait.

225. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Azt mondja Szent János, hogy : Az Isten szeretet. (I. 4, 8.) Isten teljes ismerettel tudja, hogy a legfőbb jóság és még az árnyékától is ment a rossznak és azért önmagát a Szentlélek útján végtelenül szereti, ő a szeretet maga. Éppen ezért örökké dicséri magát és minden művét egyes-egyedül a maga dicsőségére cselekszi. Minket is arra teremtett,

hogy dicsőségére legyünk, éppen azért egész lényünknek arra kell törekednie, hogy mindenben az ő dicsősége lebegjen előttünk, ezt akarja tőlünk az Isten. Mily magas hivatást tűzött elénk az Isten! Neki magasztos céljai vannak velünk, de mi, elég sajnos, nem arra, hanem a magunk dicsőségére, kényelmére törekszünk.

2. Véghetetlen kedvesség árad ki Szent János e pár szavából, melyet Jézus ajkairól lesett el: Mert maga az Atya szeret titeket. (16, 27.) Isten mindent, bármit teremtett is, jónak ismer, azért nem gyűlöl semmit sem abból, amit cselekedett. És mivel szent és ez lényének jóságos kisu-gárzása, minket is, mint teremtményeit, eláraszt jóságos lényének sugaraival, ad nekünk létet, testi és lelki tehetségeket, majd természetfelelti javakat, kegyelmeit, sőt önmagát is a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Dícsérjük Istent ez adományaiért imádattal és bámulattal,

köszönjük meg neki azokat és arra használjuk fel, amire azokat nekünk adta.

3. A zsoltáros így énekel: Mindeneket, amiket akar az Úr, megtesz. (134, 6.) Az isteni jóság belénksugárzása nem kénytelenség az Isten részéről, hanem egyedül csak az ő jóságos szeretetének műve az. Szeret minket, de nem azért, mert belőle neki valami haszna van, mert Isten képtelen az önzésre. Bámuljuk meg és dicsérjük Istennek ezt a jótevésre való hajlandóságát és hála-lásan mondjunk érte köszönetet. Bizony restelhetjük, hogy mi csak kényszerűségből, sőt így is csak éppen-hogy szolgálunk neki, mert minden tettünket megfertőzi az a csúnya önzés. Pedig így illenék szólanunk a zsoltárossal: Szabad akaratomból fogok áldozni neked. (53, 8.) Ne nekünk Uram, ne nekünk, hanem a te nevednek adj dicsőséget. (113, 9.)

226. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Azt mondja a zsoltáros: Édes az Úr mindeneknek és könyörületessége minden művei fölött. (144, 9.) Isten törvényt szabott reánk, de csak erőnkhez mért törvényt és hogy megtarthassuk azt, megsegít az ő kegyelmeivel is minket és így velünk együtt dolgozik, nem kényszerűségből, hanem mert jóságos szeretete indítja őt erre. Bár mint legfőbb Urunk, megtehetné, mégsem követeli tőlünk meg mindazt, amire képesek vagyunk; sőt, ha hibázunk, eltévelyedünk, jóságosan visszahív és szeretettel visszafogad minket. Dícsérjük, imádjuk és szeressük ezt az édes Istent és szégyeneljük, hogy mi mégis oly kemények, durvák, érdesek vagyunk embertársainkkal szemben és többet követelünk tőlük, mint maga az Isten. Ezentúl legyünk jóságos lelkűek, kedves mo-

dorúak, nem színészkedésből, hanem őszinte szívből.

3. Az Úristen kedvessége leginkább az ő könyörületességében nyilvánul meg a bűnösök irányában, mert ő végtelen irgalmas és a megtérő bűnösnek szívesen megbocsát. Mint a Bölcs mondja, Isten nap-nap után: Elnézi az emberek bűneit. (Bölcs. k. 11, 24.) De nemcsak elnézi, hanem elvárja a bűnbánatot is. Isten irgalmassága reánk nézve a legkívánságosabb isteni tökéletesség, mert nemcsak a bűnösöket tölti el ez örömmel, hanem mindannyiunkat, mert ez a könyörület bírja Istent arra, hogy minden testi és lelki szükségünkben oldalunkon álljon, bajainkat megelőzze, tőlünk a viszontagságokat távoltartsa, azokból minket kiragadjon, minket megsegítsen és megvigasztaljon. Hányszor tapasztaltuk már ezt magunk is. Mily hálaival tartozunk mi neki ezért! Dícsérjük és áldjuk azért az ő könyö-

rületességét és a tékozló fiú példázatából merítsünk bizodalmat.

3. Mindamellett, hogy Isten végtelenül irgalmas és szívesen megbocsát, azért végtelen igazságos is és megtorolja a bűnöket. Megbosszul-tál minden törekvést ellenük, mondja a zsoltáros. (98, 8.) Mivel végtelentül szent, sérti őt a bűn és a sérelmet büntetéssel egyenlíti ki. Minden bűn, még a legkisebb haszontalan szó is, kihívja ezt a büntetést, mint megtorlást és eléri az úgy a jókat, mint a legelvetemültebb embereket is egyaránt. A felséges Isten nem hagyhat büntetlenül egyetlen legkisebb megbántást sem. Az Isten ostora különféle, mert a betegség, halál, háborúk, tűzvész stb., mind csak a bűnek büntetései. Mindezeket fogadjuk tehát Isten kezéből, hogy általuk kiengeszteljék bűneinket, mert ha nem megpróbáltatásból bocsátja azokat reánk és így érdemszerzésre, akkor bűneink büntetése miatt érnek minket. Imádjuk, dicsérjük és féljük az Isten igaz-

ságosságát, de utánozzuk is és büntessük meg magunkat bűneinkért és az Istentől reánk bocsátott büntetéseket fogadjuk alázatosan, higgadt, sőt vidám lélekkel.

227. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Az isteni gondviselés dicsőítése csendül ki a zsoltáros énekéből: Az Úr igazgat engem és semmi hijával nem leszek! (22, 1.) Ez az isteni gondviselés tulajdonképpen nem más, minthogy az Isten az ő teremtményeit el akarja juttatni arra a célra, melyet eléjük kitűzött és evégből az arra szolgáló eszközöket is kezükbe adja. Ez alól a gondviselés alól nincs kivéve egyetlen teremtmény se, miként írva van: Egyenlőképpen van neki gondja mindenekre. (Bölcs. k. 6, 8.) Nem zárja ki Isten az ő gondviseléséből még a legparányibb férget sem, még a legkonokabb istentagadókat sem, pedig

ezek ugyancsak bántalmazzák őt. Sőt minden teremtményt úgy gondoz, mintha egyedül csak az volna gondviselésének tárgya. Ha lefolyt életünkre gondolunk, számtalanszor szinte szembeszökően találkozunk az Isten jóságos gondviselésével. Jobb kezekben soha nem lehetünk, mint az övében, bízunk azért mindenünket, testünket, lelkünket, minden ügyeinket az ő jóságos gondviselésére és ha nem helyezkedünk szembe az ő rendelkezéseivel, bizvást a legjobbat remélhetjük.

2. Amit Mózes első könyvében olvasunk: Ti gonoszt gondoltatok ellenem, de Isten azt jóra fordította, (50, 20.) azzal egyez az apostol szava is: Az Istent szeretőknek minden javukra szolgál. (Róm. 8, 28.) Mert az Isten sokszor megenged olyasmiket, miket az emberek sorcsapásoknak neveznek: éhínség, dögvész, háború, ördögi kísértés, üldöztetés, betegség, nyomorúság, testi-lelki gyötrelmek érnek minket, de az

Isten mindezeket a bajokat javunkra fordítja. Józsefet is eladták testvérei és ez Józsefnek is meg testvéreinek is javukra vált. Isten az ilyesmiket csak eszközül használja céljának elérésére. Imádjuk és dicsérjük azért Istent minden intézkedésében. Az ő bölcsessége nem tévedhet, az ő jó-sága meg nem csalhat. Semmi sem történik velünk, ami hasznunkra ne válhatnék. Azért minden inséget és csapást vidám és örvendező lélekkel vegyünk Isten kezéből. Mondjuk ilyenkor az édes Jézussal: A poharat, melyet nekem Atyám adott, ne igyam-e meg? (Jn. 18, 11.) Mondjuk el megadóan a zsoltárossal: Kezeidben az én sorsom. (30, 16.)

3. Aki minden reménységét az Isten gondviselésébe helyezi és magát teljesen reáhagyja, az elmondhatja a zsoltárossal: De emiatt békességben alszom és megnyugszom, mert te Uram kiváltképpen megerősítettél engem a reménységben. (4, 9, 10.) Az ilyen lelket mi sem zavarhatja

meg, érheti bármi is, ő azért nyugodtan, nagy lelki nyugalomban alszik és lelke derűjét, vidámságát el nem veszíti. Oh mily nagy gyönyörűség ez! Valóban maga az Isten fiainak szabadsága ez. Erre nézve írja Szent Péter: Minden szorgoskodástokat öreája bizván, mert neki gondja van rátok. (Pét. I. 5, 7.)

228 ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Jeremiásnál így szól az Úr: Vajjon az eget és földet nem én töltöm-e be? (23, 24.) Isten mindenütt jelen van. Nincs az a rejtett hely, ahol Isten jelen nem volna és Isten szeme elől rejtve volnánk. Bármerre fussunk is színe elől, Isten ott is ott van. (138. zs. 8, 10.) Isten előtt minden tárva nyitva. Az Istent csak keresnünk kell és mindenütt megtalálhatjuk. Nagyon mindegy tehát, hogy hol kell működnünk, még a

legutolsó kis faluban is reátalálhatunk az Istenre.

2. Hogyan van Isten mindenütt? Istensége szerint, miért is ott ahol mi vagyunk, ott az Isten az ő teljes istenségével, ott az Atya, ott az egyszülött Fiú, ott a megszentelő Szentlélek. Soha sehol nem vagyunk egyedül. Ott van ő mindig és barátságosan eltársalkodhatunk vele. Istent éppen ezért mindenhol tisztelnünk és félnünk kell. Nemcsak isteni lénye szerint van az Isten mindenütt, hanem szent jelenlétével is. Nem tétlenül, hanem minket figyelve, mindent tudva van ott. Ott van tehát, amikor imádkozunk, mikor kísértések gyötörnek, mikor lelkünk üdvéért harcolunk, mikor jót cselekszünk. Higgyük ezt és szeressük a mindenütt jelenlévő Istent, bizzunk benne és csak neki akarjunk szolgálni, tetszeni. De Isten mindenütt ott van hatalma szerint is. Mindenütt ő működik, fenntart és segít mindenneket. Nem szabad azért soha el-

csüggednünk, velünk van ő és megsegíti gyarlóságunkat.

3. Azt mondja az Irás: Egyikünk-től sincs messze. (Ap. cs. 17, 27.) Isten ugyanis sokkal bensőségesebben közelebb áll hozzánk mint saját magunk. Isten bennünk van, bennünk lényege, jelenléte és hatalma szerint. Jósága ad létet nekünk, bölcsessége értelmet, mindenhatósága erőt. Örvendezzünk azért és bizzunk, szeressük, csodáljuk és keressük Istent magunkban; igyekezzünk az ő szent felségének méltó lakhelyévé lenni és mint bennünk lakozót a világ minden kincséért se bántsuk meg.

TARTALOM

Húsvét hete.		Szerda	45
Húsvétvasárnap . . .	5	Csütörtök	47
Húsvéthétfő	7	Péntek	50
Húsvétkedd	9	Szombat	53
Húsvétszerda	11	Harmadik hét húsvét után.	
Húsvétcsütörtök . . .	13	Vasárnap	55
Húsvétpéntek	16	Hétfő	58
Húsvétszombat	18	Kedd	60
Első hét húsvét után.		Szerda	63
Fehérvasárnap	21	Csütörtök	65
Hétfő	23	Péntek	68
Kedd	25	Szombat	70
Szerda	27	Negyedik hét húsvét után.	
Csütörtök	29	Vasárnap	73
Péntek	31	Hétfő	76
Szombat	34	Kedd	79
Második hét húsvét után.		Szerda	82
Vasárnap	36	Csütörtök	85
Hétfő	39	Péntek	88
Kedd	42	Szombat	91

**Ötödik hét húsvét
után.**

Vasárnap	94
Hétfő	97
Kedd	100
Szerda	102
Áldozó csütörtök .	105
Péntek	108
Szombat	110

**Hatodik hét húsvét
után.**

Vasárnap	113
Hétfő	115
Kedd	118
Szerda	120
Csütörtök	122
Péntek	124
Szombat	126

Pünkösd hete.

Pünkösdvasárnap .	129
Pünkösdhétfő . . .	132
Pünkösdkedd . . .	134
Pünkösdszerda . .	137
Pünkösdcsütörtök .	140
Pünkösdpéntek . .	143
Pünkösdszombat . .	145

**Első hét pünkösd
után.**

Szenháromság va- sárnapja	148
Hétfő	151
Kedd	154
Szerda	156
Ürnap	159
Péntek	162
Szombat	164

**Második hét pünkösd
után.**

Vasárnap	167
Hétfő	170
Kedd	174
Szerda	177
Csütörtök	180
Péntek	182
Szombat	185

**Harmadik hét pünkösd
után.**

Vasárnap	188
Hétfő	190
Kedd	193
Szerda	196
Csütörtök	199
Péntek	202

Lelkiélet kis könyvei.

6.

Székely László

Énekek éneke

Ára 60 fillér.

7.

Igy imádkozzatok

Ára 1 pengő.

Avancinus M.

8.

A gyermek Jézus

Elmélkedések Advent első vasárnapjától
hetvenedvasárnapig.

Ára 1 pengő.

Avancinus M.

9.

A szenvedő Jézus

Elmélkedések hetvenedvasárnaptól húsvétig.

Ára 1 pengő.

Avancinus M.

10.

A megdicsőült Jézus

Elmélkedések húsvétól pünkösd után 4.
vasárnapig.

Ára 1 P.

